

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.—

Kristus kraljuj! Kristus zmaguj!

V hostiji sveti nam gospoduj!

Kongresna himna sv. R. Telesa.

Skromna in slabotna se zdi sveta hostija, pa je v njej veličina in mogočnost, ki premaga svet in njegovo spremenljivost. Evharistija je tako stara ko krščanstvo. Vse drugo, karkoli je okoli nas: ljudje, vasi, trgi, mesta, narodi, države, vse to je novejšega izvora, nekako od včeraj. Zakrament sv. Rešnjega Telesa pa je že bil, ko je ves svet še bil poganski, ko so rimski cesarji vladali svetu. Ko so se na žrtvenikih malikov darovale živali, se je na krščanskem oltarju — v katakombah globoko pod zemljo — darovala nekrvava Kristusova daritev. Pozneje je oni veliki pokret narodov, ki je v zgodovini znan kot preseljevanje narodov, porušil vse staro, toda Najsvetejši Zakrament je ostal ter obnovil te narode iz poganske divjosti v krščansko krepkost. Ko je bila najdena Amerika, si je tudi tamkaj evharistični Kralj izbral svoj prestol na nešteti krajih. V 16. stoletju je protestantizem odpadel od Cerkve in hkrati od evharističnega Kristusa, ki se je moral izseliti iz mnogoterih krajev, kamor se še ni vrnil. Misijonarji pa so ga ponesli v druge kraje, kjer dnevno raste število njegovih domov. Naš planet (zemlja) je pokrit kakor s cvetično kopreno svetih hostij, obzarjen z nadnaravno svetlobo presv. Rešnjega Telesa.

Tako Kristus gospoduje zemlji in narodom. Kraljuje in gospoduje našemu narodu. Po posameznikih se duh in milost našega Zveličarja izliva v dušo naroda. Tako se razširi evharistični oltar v svetišče vsega naroda, v studenec žive vode, vročo narodove moči in kreposti, zatočišče v dneh in letih stiske in trpljenja. Pri Evharistiji je naš

narod spoznaval ter spoznava skrivnost svojega lastnega ponižanja, zapostavljanja in trpljenja, ki je z njim napolnjena njegova zgodovina. Semkaj je polagal in polaga svoje lastno trpljenje in Zveličar, »mož bolečin«, ga sprejema ter ga narodu vrača z bogatim blagoslovom in z zmanjšano pezo. Vsakdanja daritev Gospodova pri sv. maši je vzgojila narod k duhu daritve in žrtve in Gospodova roka je nevidno blagoslavljal blagoslavljala narod po rokah duhovnikov, sinov našega naroda. Ob mogočni roki Gospodovi se je oko naroda obračalo od Gospodovega križa h grobu, ki je iz njega vstal Zveličar v zmagoslavje: tako se je v nas vedno iznova vzbujalo in okrepljalo upanje, da bodo tisti, ki s Kristusom trpijo, tudi z njim poveljani.

Kristus, v sveti hostiji nam gospoduj! Vsem nam gospoduj! Saj je tvoje gospostvo milo in tvoj jarem sladak. Ni je večje nesreče za človeka, kakor če je Bogu odtujen ter oddaljen od njega potuje skozi življenje. Kristusova ljubezen kliče vsakega. In vprav Evharistija je največji čudež ljubezni Njega, čigar radost je, da biva med ljudmi. Zato pa bomo te dni s pravo srčno radostjo dajali čast Njemu, ki v Zakramentu sv. R. T. biva med nami kot naš Bog, naš Odrešenik, naš Učitelj, naš Kralj. »Ko bi poznala dar božji«, je rekel Zveličar Samarijanki ob Jakobovem studencu (Jan. 4, 10). Dnevi evharističnega kongresa v Ljubljani — zadnji dnevi junija — nam dajejo priliko, da se potrudimo, čim najgloblje dojeti ta neskončni dar božje ljubezni. Čim bolj prodira naš duhovni pogled v globino te skrivnosti, tem bolj se naše srce odpi-

ra težnji, da se upodobi po Kristusu. In to je naša glavna naloga v teh dneh. Saj je poglobitveni smoter, ki mu služijo evharistični kongresi, poleg časti Kristusu-Bogu, obnovitev poedinca, familij in naroda v Kristusu. Papež Pij XI. nas neprenehoma kliče k temu obnovitvenemu delu, ki je resničen apostolat.

Osební apostolat je v tem, da se vsak z vso resnobo in vztrajnostjo potrudí, sebe prenoviti v Kristusu in svoje življenje usmeriti v Kristusovem pravcu. Če je to storil, je s tem postavil začetek zunanega apostolata. Kdor v svojem življenju uresničuje Kristusa, s tem prispeva k oblikovanju sveta v krščanskem smislu. Saj se svet začanja pri osebnosti poedinca in za človeka se začanja obnovitev sveta z lastno obnovitvijo. To je naloga vseh, ki Kristusu služijo, duhovnikov in laikov. To nalogo moramo vršiti najprej napram mladini, ki ji moramo podeliti ne samo eksistenčni minimum krščanskih življenjskih dobrin, marveč da bo imela življenje v izobilju. Vsi redi življenja: družina, občina, stanovi, narod, država, občestvo narodov, vse to naj se obnovi in poživi v Kristusovem duhu! Veličastna naloga evharističnega kongresa Jugoslavije! Naj nam evharistični Kralj s svojo milostjo omogoči izvršitev te naloge! Naj nas Marija, zaščitnica kongresa, podpira s svojo priprošnjo!

Kristus kraljuj!
Kristus zmaguj!
V hostiji sveti
nam gospoduj!

★

Položaj pred in po ostavki Jevtičeve vlade.

OGGODKI PRED OSTAVKO VLADE.

Zaključitev verifikacijske razprave, izvolitev skupščinskega predsedstva in zaprisega poslancev. — Verifikacijska razprava je bila zaključena dne 19. t. m. Odobreni so tudi od narodne skupščine vsi mandati poslancev z Jevtičeve liste. Odobritev poslancev z dr. Mačkove liste, kateri niso predložili pooblastil, je odgodena, dokler ne bo izdal pravosodni minister tolmačenje volilnega zakona v tem smislu, da je mogoča verifikacija mandatov tudi brez predložitve pooblastil. Po končani odobritvi mandatov so poslanci prisegli in podpisali še pismo prisego. Poslanci, ki so bili dvakrat izvoljeni, so podali izjave, kateri srez da bodo obdržali. Nato se je vršila volitev skupščinskega predsedstva. Za predsednika je bil izvoljen dosedanji prosvetni minister dr. Števan Čirič in med podpredsedniki je Slovenec dr. Jožef Režek, odvetnik v Novem mestu. Novi predsednik se je zahvalil za zaupanje in pozval poslance, naj vplivajo na vse one, ki še niso prestopili praga skupščine, da se odločijo za sodelovanje v parlamentu. Po govoru predsednika je predsednik sejo zaključil z izjavo, da bodo o prihodnji seji poslanci pravočasno obveščeni.

Izpopolnitev vlade. Zgoraj omenjamo, da je bil izvoljen za skupščinskega predsednika prosvetni minister g. Čirič, ki je radi te izvolitve odstopil kot minister. Za prosvetnega ministra je bil imenovan g. dr. Drago Marušič, minister socialne politike. Na dr. Marušičevo mesto je bil postavljen dosedanji minister brez portfelja dr. Avdo Hasanbegovič.

Podpore iz fonda za javna dela. Dne 15. t. m. je razdelil ministrski svet dohodke državnega fonda za javna dela. Ta fond je bil ustanovljen 22. novembra 1934. Dohodki imenovanega fonda so bili razdeljeni na posamezne banovine tako-le: dravska banovina 1 milijon Din, savska 2.3, vrbaska 3.7, primorska 3.8, zetska 4.5, drinska 4, dunavska 2.2, moravska 3.75, vardarska 3.75 milijona Din in Beograd 1 milijon Din.

Napoved železniškega ministra. Prometni minister je poklical dne 18. t. m. k sebi časnikarje in napovedal novo uredbo o preosnovi naših železnic v tem smislu, da bodo dobile železniške direkcije veliko večjo samostojnost, kar naj služi povzdigi prometa, ki je začel prav znatno padati z ozirom na osehni in tovrtni promet.

OSTAVKA VLADE IN POSVETOVANJA PO OSTAVKI.

Ostavka Jevtičeve vlade. Dne 20. junija zvečer se je sestal ministrski svet. Po tej seji ministrov se je podal ministrski predsednik Jevtič na dvor in predložil knezu namestniku Pavlu ostavko celokupne vlade. Ostavka je bila sprejeta, Jevtiču pa poverjeno nadaljno vodstvo vladnih poslov do sestave nove vlade.

Posvetovanja po ostavki vlade. Koj po ostavki vlade sta bila poklicana na dvor, kakor to zahteva parlamentarni običaj, predsednik skupščine in senata. Dne 21. junija je bil v avdijenci tudi bivši predsednik vlade Jevtič. Popoldne dne 21. junija se je pripeljal iz Zagreba v Beograd g. dr. Vl. Maček, ki je bil sprejet od kneza namestnika Pavla. Radi vladne krize je bila odgodena konferenca zunanjih ministrov Male zveze, ki je bila sklicana za dne 22. junija v Beograd. Dne 22. junija so se posvetovanja na dvoru nadaljevala. Knez namestnik je sprejel Nikolo Uzunoviča, bivšega ministrskega in JNS predsednika, Ljubo Davidoviča in starega prvaka bivše radikalne stranke Aco Stanojeviča. Tekom dne 23. junija so bili poklicani na dvor na posvet: dr. Anton Korošec, vodja muslimanov dr. Spaho, voditelj zemljoradnikov Jovanovič in dr. Hodžera. Dne 23. junija se je vrnil iz Beograda v Zagreb dr. Vl. Maček.

DR. STOJADINOVIČ PREJEL MANDAT ZA SESTAVO VLADE.

Dne 23. junija po končanih posvetovanjih je poveril knez namestnik nalogo za sestavo nove vlade dr. Milanu Stojadinoviču, dosedanjemu finančnemu ministru.

Za združitev z Rimom. Na Angleške mvedno bolj prodira med protestanti misel, da je treba se združiti s katoliško cerkvijo, ki ji načeluje rimski papež, naslednik od Kristusa postavljenega prvega vidnega poglavarja sv. Petra. Čim širše kroge zavzema to prepričanje, tem bolj raste število spreobrnjenec, ki se pridružijo tudi v javnosti katolicizmu. Ta pokret po združitvi narašča zlasti med anglikansko (protestantovsko) duhovščino. Nedavno je 17 takšnih duhovnikov poslalo pismo katoliškemu škofu v Nottinghamu, v katerem ga prosijo, naj jih sprejme v katoliško cerkev. V pismu med drugim navajajo: »Božja volja je, da se anglikanska cerkev združi z Rimom, od katerega jo je odtrgalo nasilje.« Katoliška resnica si utira pot na Angleškem počasi, pa stalno. Najboljši duhovni ji odpirajo svoje srce.

Zvest spoznavalec vere. Meseca marca letos je umrl dr. Fjodor, vrhovni poglavar katoličanov vzhodnega obreda v Rusiji. Rojen je bil leta 1879 v Petrogradu od staršev pravoslavne vere. Tam je tudi študiral pravoslavno bogoslovje. Pri tem študiju je spoznal, da je prava Kristusova cerkev rimsko-katoliška. Vsled tega je prestopil v katoliško cerkev. Ker ga je srce vlekló v katoliško duhovstvo, je v Rimu študiral bogoslovje. Leta 1912 je bil posvečen za katoliškega duhovnika vzhodnega obreda. Dve leti (1912—1914) je prebival v samostanu Kamenica v Bosni, da se pripravi na svoj misijonski poklic v Rusiji. Komaj je prišel v Rusijo, ki jo je takrat še vladal car, ga je oblast že leta 1914 obsodila na pregnanstvo v Sibiriji, kjer je moral ostati tri leta. Ko je v Rusiji padel carizem, se je dr. Fjodorov vrnil v Moskvo, kjer je začel z veliko vnemo delati med svojimi rojaki, da jih pridobi za pravo Kristusovo krščanstvo. Postal je eksarh — vrhovni poglavar za vse katoličane vzhodnega obreda v Rusiji. Sredi njegovega požrtvovalnega dela ga boljševiki l. 1923 zaprejo ter pošljejo v pregnanstvo na Solovske otoke. Ko je kazen prestal, se je vrnil med svoje vernike. Pa ni imel dolgo miru. Boljševiška oblast ga je zopet zgrabila ter poslala v pregnanstvo v gorovje Ural, kjer je zvesti služabnik Gospodov po daljšem trpljenju umrl.

EVHARISTIČNI KRIŽ PRI SV. TROJICI V HALOZAH.

Prvi evharistični križ v dekaniji Zavrč so postavili Trojičani. Na najlepši, visoki točki Gorce gleda po celih Halozah in Ptujskem polju, Ptuj in Slov. goricah 14 m visok križ; je fino izdelan iz enega samega hrasta, naravno poobarvan. Pod sredino ima vdolben zlat kelih s hostijo in spodaj letnico 1935. Zgoraj na razkrižju visi 1 m visoka in 60 cm široka monštranca, obdana od sulice, držaja z gobo, klešč in kladiva; ob križu je prislonsjena lestvica. — Slovesna blagoslovitev je bila na Trojiško nedeljo. Ob 18. uri je molil križev pot

Sporazum med Angleži in Nemci glede nemške pomorske oborožitve. Med Anglijo in Nemčijo je dosežen sporazum z ozirom na nemško pomorsko silo in to ne oziraje se na druge velesile. Po tem sporazumu bo znašala za bodočnost moč nemške vojne mornarice 35% moči celotne angleške mornarice. Nemška vlada si pridržuje pravico, da pozove angleško vlado k priučitvi novó nastalega položaja, če bi močno motili splošno ravnotežje v pomorski oborožitvi izredni gradbeni ukrepi drugih držav.

Poljaki so se uprli izgonški odredbi Francije. Na Francoskem je bila izdana odredba, da morajo številni delavci iz

Poljske zapustiti Francijo in se preseliti v domovino. Poljaki so prišli na Francosko na poziv francoske vlade in na prigovarjanje francoskih agentov. Radi izgonske odredbe je prišlo v Parizu in v francoskem mestu Lille do krvavih spopadov med policijo in poljskim delavstvom. V Parizu je bilo več policistov težko ranjenih, Poljaki pa so vzeili svoje ranjence seboj. V Lillu so hoteli delavci iz Poljske udreti v poljski konzulat in radi tega je bilo več policistov in delavcev težko ranjenih.

Ali si že obnovil naročnino?

p. Božidar, minorit iz Ptuja. Nato se je razvila procesija na novo trojiško Kalvarijo med zvonjenjem vseh cerkev v župniji, med plapolanjem zastav ter gromenjem topičev. Domača godba 10 mož je igrala nabožne pesmi. Slikovita je bila procesija med vinskimi gorcami, vedno višje se je vila po strmih ovinkih in globoko razrezanih kolovozih, ko je solnce ravno še z zadnjimi žarki osvetljevalo križ na Gorci. Blizu križa je bil postavljen čez pot slavolok z napisom: »Pozdravljen sveti križ!« Skoz ta slavolok je šlo krog 1500 ljudi. Cerkveni pevski zbor je zapel pesem: »Kraljevo znamenje, križ stoji.« Tej so sledile pete litanije Srca Jezusovega; mogočno so odmevali po Halozah v prvem mraku odpevi tisočere množice. Križ je osvetljen od dveh Maxim svetilk; hostijo v monštranci razsvetljuje električna svetilka. Blagoslovil je evharistični križ domači g. županijski vikar Franc Jazbinšek, ob asistenci g.

kaplana Alojza Šoštarec, g. župnika iz Žetal Janeza Kozoderca ter minorita p. Božidara. Po pridigi domačega gospoda župnika se je razvila rimska procesija po grebenu vinskih gorc, mimo dr. Merslavičeve hiše proti Freudenreichta do cerkvenega vinograda sv. Antona, kjer se je procesija, morje lučic, obrnila nazaj. Medtem so pa fantje zažgali kres in tik evharističnega križa je na zemlji zagorel križ, napravljen iz zmesi pepela in petroleja. Pač malokatero oko je ostalo suho ob tem pogledu! Ko smo se vrnili nazaj k evharističnemu križu, so pevci zapeli »Povsod Boga« in več Marijinih pesmi. Godba igra, nerada se razhaja množica ljudstva, ki je tri ure vztrajala pri pobožnosti, izmed oblakov se prikaže svetla luna in kaže pot faranom, izmed katerih imajo mnogi domov še 2—3 ure. Naj se uresniči prošnja pridigarja: Jezus v sv. hostiji, blagoslavljal nas!

zlomil hrbtenico. Ostala dva ranjenca z motornega kolesa nimata znatnejših poškodb.

Železniška nesreča. Med postajama Ortenek in Velike Lašče na Kranjskem je odrezal osebni vlak po nesreči obenogi šivilji Mariji Oblak iz vasi Maršiče. Vzrok nesreče je naglušnost Oblakove.

Razne novice.

Pameten načrt. Banska uprava pripravlja načrt za ustanovitev delovnega taborišča za delamrzneže. Po Sloveniji kar mrgoli potepuhov vseh starosti, katerim je postalo prosjačenje poklic. Med delamrznimi vagabundi je tudi najtež tatov, vlomilcev in tolovajev. Radi tega žalostnega pojava bode kupila dravska banovina grad Krupa pri Semiču v Beli Krajini in ga preosnovala v delovno taborišče za potepuhe, ki nočejo delati. Če se bo obneslo to taborišče, jih bo več ustanovljenih.

Razpust »Boja«. Ban dr. Dinko Puc je razpustil združenje borcev Jugoslavije »Boj« v Ljubljani z utemeljitvijo, ker se je organizacija kot nepolitično društvo udejstvovala politično in prekoračila delokrog pravil. Razpuščene so tudi vse v združenju včlanjene krajevne skupine.

Naplavljen otrok. Na Pobrežju pri Mariboru je naplavila Drava truplo sedemletnega dečka, ki je bilo kakih 10 dni v vodi.

Ženske skočile s pomočjo padala iz višine 7000 m. Po najnovjšem poročilu iz Moskve je uspel 6 ruskim skakalkam s padobranom skok iz aeroplana iz višine 7000 m brez kisikovih aparatov. S tem skokom so si priborile Rusinje novi svetovni rekord za ženske.

Najnovjša višinska rekorda za ženske. Francoska letalka Mar. Hilsz se je dvignila dne 18. t. m. na letališču v Villa Coublay na Francoskem v letalu 11.800 m visoko. S tem dvigom je potokla dosedanji ženski višinski rekord (9791 m) prav znatno. — Dne 22. junija je dosegla italijanska letalka Negrone v Genovi v letalu višino 12.244 m. V tej višini je bilo 65 stop. pod ničlo.

Peščeni viharji v Ameriki. Radi vedno rastoče poletne vročine so začeli srednji zapad in vzhod Združenih ameriških držav neusmiljeno opustošiti peščeni viharji. Od Skalnatega pogorja do reke Mississippi, od severne države Kansas do države Texas so zapustili ti viharji strašne sledove. V valečih se oblakih in dušljivih valovih se razliva peščena šiba božja po deželi, zatemni solnce, zavre ter onemogoči vsak promet in pokoplje rodovitna polja pod peščenimi griči ter hribi. Pesek, kate-

Osebne vesti.

75letnico je obhajal na Polju pri Podčetrtku tamošnji gospod župnik Ivan Mlakar. Dobremu, krepkemu in požrtvovalno delavnemu dušnemu pastirju naše častitke!

Nesreče.

Fantek utonil v vodnjaku. V Limbušu pri Mariboru so našli v vodnjaku utopljenega štiriletnega Repovega Stefeka. Otrok je šel najbrž po vodo, je padel pri zajemanju v vodnjak ter utonil.

Smrtna nesreča 11letnega fantka. V Frajhamu na Pohorju sta dne 22. jun. šla 11letni Anton Domadenik in njegov brat Jožef v grabo po vodo z dvokolesnim vozom, na katerem je bil sod 300 litrov. Na povratu je zadela voz ob kamen, poln sod je padel z voza na zadek stoječega Antona, ki je obležal pri priči mrtev.

Štiri posestniki pogoreli na Dravskem polju. V Prepolah na Dravskem polju je izbruhnil požar iz nepojasnjenega vzroka v gospodarskem poslopju Stefana Baumana. S poslopjem vred je uničena živinska krma in razno orodje. Radi vetra je preskočil ogenj na sosedna s slamo krita poslopja in uničil gospodarska poslopja še trem posestnikom: Matevžu Pušniku, Štumbergerju in Mihaelu Pesku. S poslopji vred je zgorela krma, žito, precej mesa in razno kmetijsko orodje. Velika škoda je precej krita z zavarovalnino.

Gospodarsko poslopje je pogorelo v Stražgojncih pri Ptujju posestniku Mohorku, ki je oškodovan za 10.000 Din.

Domačija je pogorela posestniku Žnuderlu v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni. Z dvema poslopjema vred je zgorel živež in štiri svinje. Zavarovalnina je nizka.

Kolesar je povozil na Ljubnem v Savinjski dolini 73letno Oprčanovo mater, ko je šla v cerkev. Kolesar-letovi-

ščar je pribrzel iz Logarske doline in treščil v dobro stanko s tako silo, da ji je počila lobanja in je pol ure po nesreči izdahnila.

Smrtna nesreča. Smrtno je ponesrečil v Kotredeškem rovu v Zagorju ob Savi 33letni rudar-zidar Jožef Prašnikar.

Dve nesreči. Pri Črnučah na znanem ovinku sta zadela motocikel in avtomobil. Na motornem kolesu je vozil iz Ljubljane proti domu 39letni trgovec Franc Dolinar iz Moravč. Pri sunku sta se razbila sprednja dela obeh vozil. Dolinar je dobil hude vidne in notrajne poškodbe, avtomobilist je lahko nadaljeval vožnjo z drugim vozilom. — V drugo prometno nesrečo, ki je zahtevala eno smrtno žrtev, sta zapletena dva motociklista in en biciklist. Iz Ljubljane proti Št. Vidu je peljal na motornem kolesu zdravnik dr. Janko Osolnik iz Vodmatske ulice v Ljubljani. Na drugem motociklu sta bila ljubljanski zidarski mojster Leopold Juvan in njegova sestra. Najprej je izpodneslo na cesti dr. Osolnika, ki je padel z vozilom vred. Radi zdravnikovega padca je moral Juvan, ki je vozil za njim, zavoziti na levo, a baš v tem trenutku je pribrzel iz šentvidske strani na biciklu 24letni ljubljanski magistratni uradnik Bogomir Kukman. Juvanov motocikel je zadela ob kolesarjevo zadnje kolo in vsi trije so bili na tleh. Dr. Osolnik je odnesel iz padca le lažje poškodbe, za ostale tri so poklicali rešilni avto iz Ljubljane. Še predno so reševalci oddali ranjenca v bolnico, je Kukman izdahnul, ker se je pri padcu prehudo udaril ob senco in si

ZA VARČNO GOSPODINJO

le **Zlatorog**

terpentinovo milo!

rega je znosil vihar letošnjo pomlad iz severnih delov države Kansas proti vzhodnim državam, cenijo na približno 70.000.000 ton. V bližini kraja Hutchinson v državi Kansas je sklenil podjetnik pogodbo, da bode navozil za gradnjo ceste 10.000 kubikov peska. Komaj so njegovi delavci zemljo zrahljali ter pripravili pesek za odvoz, ga je odnesel veter bogznaj kam. Peščena burja vzame seboj vse, kar sreča na poti: perutnino, seno, blato, drevje ter stavbe; še celo konji z vozovi so morali letos večkrat neprosto voljno potovati po zraku. Peščeni vihar je letos radi tega tako pogubonosni, ker se pesek pomeša z deževnimi oblaki in pokrije polja ter travni več peči na debelo samo blato. Vlada hoče zajeziti peščene viharje na ta način, da bodo morali farmerji tem burjam izpostavljena polja opustiti in jih bodo obsejali na državne stroške s travnatimi ter rastlinskimi sortami, katere bodo lahko kljubovale debelejšim plastem peska ter blata.

Največji magnet na svetu je prejel pred kratkem radio-zavod v Leningradu v Rusiji. Magnet tehta 75 ton in lahko potegne nase 150 ton železa.

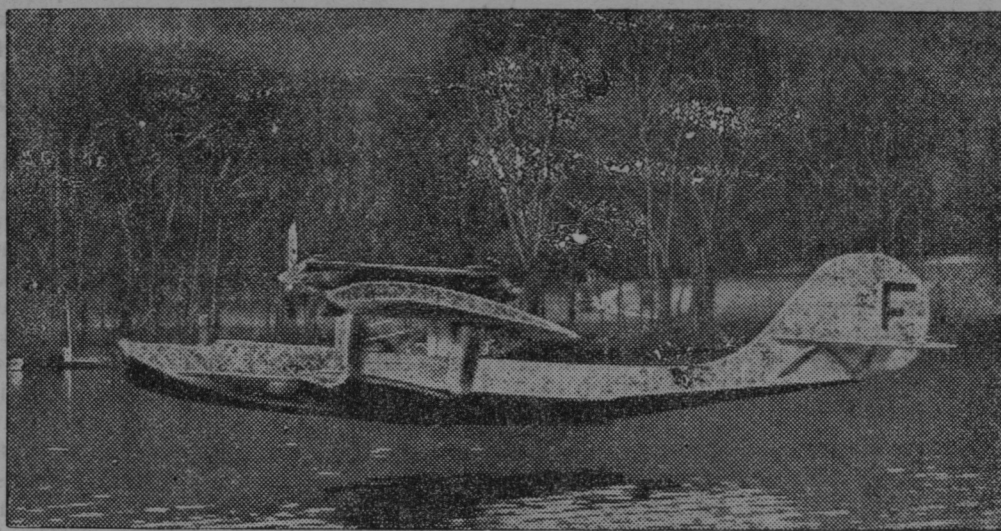
Trgovine v Mariboru bodo na Vidov dan dne 28. junija zaprte med službo božjo od 10. do 11. ure, na Petrovo dne 29. junija in v nedeljo dne 30. junija pa ostanejo ves dan zaprte.

Najcenejši pisemski papir, tudi za trgovce, dobite v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila.

Županstva v Sloveniji vljudno opozarjamo, da nemudoma pošljejo morebitne popravke glede sejmov v svoji občini, ako so opazile kakšno napako. »Velika Pratika«, tiskarna J. Blasnik nasl., Ljubljana, Breg 10. 658

Nova nalivna peresa! Vsak pisarni človek nosi danes seboj tudi nalivno pero. Največja izbira in najugodnejše cene v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila.

Trgovci najbolj priklenejo mladino nase, če ji darujejo povesti naše Male knjižice. Pri večjem naročilu dajemo trgovcem popust. Zahtevajte ponudbo!

Francosko vodno letalo bo letelo iz Cherbourga v Franciji v Konaky v francoski Afriki. S tem poletom hočejo Francozi premagati Italijane, ki imajo daljavni rekord v nepretrganem letu na razdaljo 4132 km.

Vse potrebščine za vkuhanje. Čas za vkuhanje raznega sadja in sočivja bode kmalu tukaj! Priporočamo gospodinjam, da se pravočasno na to pripravijo! Pcučne knjige in vse tozadavne potrebščine kupite v naših prodajalnah! — Tiskarna sv. Cirila.

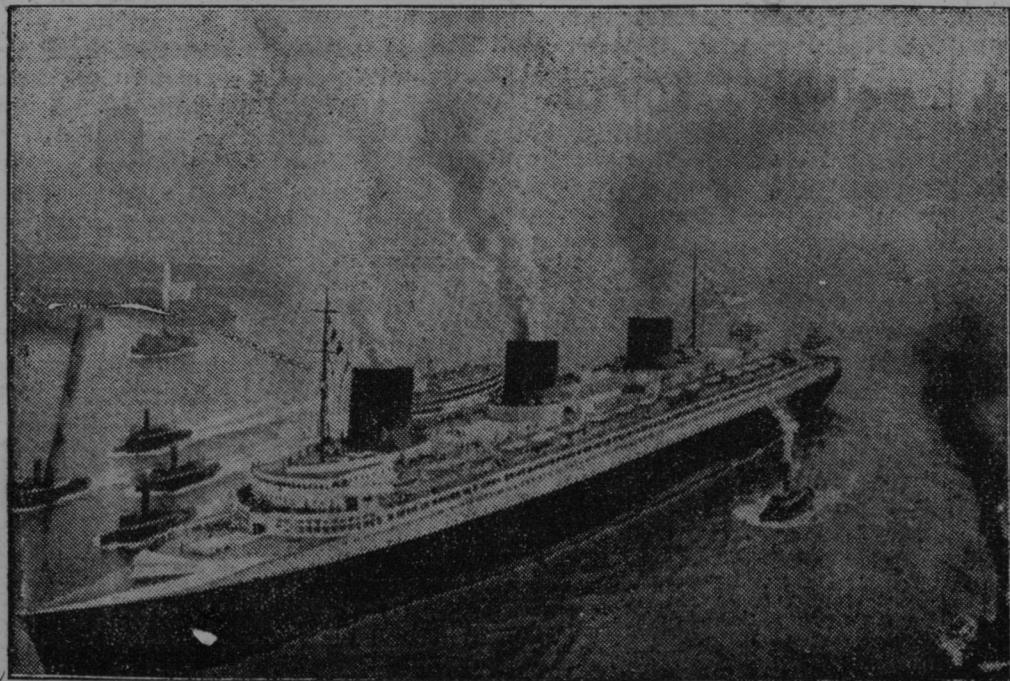
Pastirji na paši: Čitajte knjige iz Cirilove knjižnice, povesti Male knjižnice, kjer stane vsaka povest samo 2 Din in ima številne slike: Mala knjižnica ima sledeče povesti: 1. Hrabri krojač. 2. V zemlji prtljakcev. 3. Aladin in čarobna svetilka. 4. Tone Palčič. 5. Doživljaji starega zajca. 6. Dva soseda. 7. Nesrečni kraljevič. 8. Čarobna piščalka. 9. V čarobni zemlji. 10. Ezopove basni. 11. Razne pravljice. 12. Čarobna roža. 13. Guliver pri velikanih. 14. Čarobna lutka. 15. Medvedek. Prvi del. 16. Medvedek. Drugi del. 17. Robinson Crusoe. Prvi del. 18. Robinson Crusoe. Drugi del. 19. Mali kipar. 20. Čarobna sekira. 21. Vrvar Hasan. 22. Snegulčica. 23. Ruske pravljice. Prvi del. 24. Ruske pravljice. Drugi del. 25. Sveti plamen. Prvi del. 26. Sveti plamen. Drugi del. 27. Razne povestice. Prvi del. 28. Razne povestice. Drugi del. 29. Povestice iz prirode. Prvi del. Povestice iz prirode. Drugi del. 31. Štirje dobri prijatelji.

Obžalovanja vredni slučaji.

Obešen je bil dne 24. junija na dvorišču mariborskega okrožnega sodišča na smrt obsojeni roparski morilec Viktor Juhant. Kakor smo že poročali, je Juhant umoril na zverinski način v Gradiški pri Sv. Kungoti pri Mariboru krošnjarja Stanka Hacina, s katerim je nočeval na hlevu in mu odvezel 150 Din. V spanju je prizadjal žrtvi 22 udarcev s sekiro in je ubitega zakopal v seno ter pobegnil v Ljubljano, kjer so ga prijeli ter pripeljali v Maribor, kjer je bil obsojen na smrt na večalih dne 15. marca. Juhant je šel v smrt skesano spravljen z Bogom. Žalostno je dejstvo, da je doživel Maribor letos dne 25. februarja dvojno izvršitev smrti nad Laknerjem in Pančurjem, ki sta ubila v mariborski moški kaznilnici paznika Peterlina.

Naplavljeno truplo. Pri Sv. Marku niže Ptuja so potegnili iz Drave moško truplo, v katerem so prepoznali 17letnega Rudolfa Riedl iz Pobrežja pri Mariboru. Omenjeni je skočil iz samomorilnega namena z državnega mosta v Mariboru v Dravo. Truplo so prepeljali domov ter ga pokopali na magdalenskem pokopališču.

Oče obsojen na smrt, sin in rejnec na 20 in 15 let. Poročali smo že obširno o vse obsojene vrednem krvavem zločinu, ki se je zgodil dne 10. februarja t. l. v Nunski grabi pri jutomeru. Našli so ubitega posestnika Vrhovnika in njegovo ženo Uršo malo živo in vso zbito ter ranjeno v parmi, a je ostala pozneje pri življenju. Preiskava je primeroma hitro izsledila ter razkrinkala krivce v osehah: 66letnega posestnika Jakoba Budja iz Stare nove vasi, njegovega 36letnega sina in delavca Ivana iz Dolnje Lendave ter rejnca 25letnega Vincenca Kolbla iz Bučečevcev. Do grudega zločina je došlo iz maščevanja. Stari Budja se je tožaril z Vrhovnikom. Zapravdal je 8000 Din. Prodan mu je bil del posestva. Iz maščevalne jeze na Vrhovnika je nagovoril Jakob Budja svojega sina in rejnca, da sta se podala dne 10. februarja zjutraj na prežo k Vrhovnikovim. Pobila sta najprej gospodinjko Uršo in jo odnesla v prepričanju, da je mrtva, v parmo. Stari Vrhovnik

Orjaški francoski parnik »Normandie«, ki je dosegel hitrostni rekord na vožnji iz Evrope v Ameriko, pred prihodom v njujorško luko,

in gospodar je bil ubit s klepačem in so ga našli pod snegom. Kmalu po aretaciji sta priznala zločin mladi Budja in rejenec Kolbl, stari Budja kot glavni krivec pa je tajil vse celo pri obravnavi, ki se je vršila pred mariborskim sodiščem dne 19. junija. Sodišče je obsodilo Jakoba Budjo na smrt na vešalih, Ivana Budjo na 20 let in Vinc. Kolbla na 15 let robije. Obsojeni morajo plačati pogrebne stroške in nekaj tisoč dinarjev gospodinji Urši za prestane boležine.

Pobit do nezavesti, ker je miril. Delavci, ki so zaposleni pri regulaciji Savinje, so se napili v Preserjih pri Braslovcah, pri krčmarju in posestniku Martinu Kralju. Vsled pijače je došlo do prepira ter pretepa. Kralj je hotel pretepače razmiriti, pa je dobil z desko tako močan udarec po glavi, da se je zgrudil nezavesten. Udarjenega so prepeljali v bolnico v Celje.

81krat je že bil kaznovan pred dnevi v Ljubljani aretirani 52letni potepuh Ivan Žabjek iz Spodnje Hrušice. Bil je, kakor zgoraj omenjeno, 81krat kaznovan, ker je kradel, sleparil ter se potepal. Žabjekova najdaljša kazen je bila dve leti.

Obsodba radi poskusa umora in požiga. V našem listu smo že poročali o dvojnem zločinu, ki se je zgodil v nedeljo dne 28. aprila na Windischgrätzovem gradu Bogensperk pri Litiji. Komaj 17letni vrtnarski vajenec Leop. Zupančič se je priplazil v kuhinjo in napadel z nožem 70letno graščinsko gospodarico Marijo Tomažin. Iz kuhinje je zavlekel starko v klet, kjer jo je še obdelal z britvijo, polenom in bajonetom in jo prepustil usodi počasnega umiranja 24 ur. Tomažinovo so še pravočasno našli in jo spravili v Ljubljano v bolnico, kjer je okrevala. Po krvavem zločinu nad ženico je skušal nepridiprav še zažgati grad. Ljubljansko sodišče je obsodilo mladoletnega Zupančiča radi poskusa umora in požiga na 5 let in 6 mesecev robije.

Pobeg kaznjena. Iz jetnišnice v Ljubljani je pobegnil na dve leti robije in na prisilno delavnico obsojeni tat in vlomilec Jožef Bradeško. Z žagico, katero je na nepojasnjen način skril pod podplat čevlja, je prepilil v noči omrežje na oknu samotne celice in se spustil po razrezani rjuhi na cesto. Ušel je v kaznjeniški ožleki in si bo že preskrbel navadno preobleko s kakim vlomom.

Trgovanje z nesrečo lastnih otrok. Poljsko časopisje poroča: Pred dnevi je bil na potu avtomobil varšavskega tvorničarja po okolici poljske prestolice. Na samotnem delu glavne ceste je srečal avto kmeta, ki je šel ob robu z 10letnim fantkom. Ko je bilo vozilo tik za pešcema, je stekel dečko brez pravega vzroka na sredino ceste, ne da bi ga bil skušal starejši mož, ki je bil fantov oče, zadržati. Šofer je potegnil z največjo naglico vse zavore, vendar ni mogel na prekratko razdaljo zaustaviti avtomobila, ki je podrl otroka. Dečko je bil k sreči le prav neznatno poškodovan in šofer ga je kregal, zakaj je zbežal tik pred vozom preko ceste. Otrok je pričel jokati in je priznal, da mu je zaukazal oče, naj pokaže, če zna preteči avtomobil v zadnjem trenutku. Očeta, 46letnega kmeta Vaclava Szpeciaka, je prišla na šoferjevo ovadbo oblast. Skraja je tajil, pozneje pa je po dolgem spraševanju sem in tja priznal, da je on naročil sinku, da mora preko ceste. K temu življensko opasnem početju ga je nagovoril znani kmet Teofil Majdan, kateri je učinil isto s svojim sinom. Vprašan po vzroku za zločinsko dejanje je oče osmero otrok povedal orožnikom naslednje: Pred dvema letoma je peljal skozi njegovo vas avto bogatega varšavskega trgovca in je povozil otroka. Starši povozenega so tožili trgovca in so prejeli 16.000 zlotov odškodnine. Tolika svota je za revnega kmeta bogastvo ter sreča in je vzbudila po selu občo nevošljivost. Ta vzgled je zapeljal kmeta Majdana, da bi obogatel na enak na-

čin. Prisilil je sinka pred bežeči avto, Otrok je bil le lažje poškodovan in je kmet prejel denarno odškodnino. Ko je čul Szpeciak od Majdana, kako bi hitro in lahko zaslužil večjo denarno svoto z nesrečo lastnega otroka, je poskusil slično nečloveško dejanje. Oba očeta so zaprli in bosta obsojena.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. Na Telovo so otroci iz Trnja pri nas vprizorili igro »Pri mamici je raj«. Igra je izpadla v splošno zadovoljnost. Zelo so ugajale lepe obleke. Čestitamo učiteljstvu iz Trnja, da nam je spravilo tako dobro igro na oder. Še večkrat se prikažite! — Na Telovo popoldne so tudi nas obiskali izletniki iz Sobotice. Bili so to soboški profesorji s svojimi najbližnjimi. — Gdč. Lutar Boža je po dveletnem čakanju nameščena za učiteljico v Gornjo Sv. Kungoto pri Mariboru. — Na Alojzijevo je gospod župnik privedel svoje otroke k prvemu sv. obhajilu. — Prosvetno društvo bo vprizorilo dne 7. julija lepo igro »Mehiški mučmec«. Igra je vzeta iz najnovejšega preganjanja katoličanov v Mehiki.

Vojna v Črensovcih. Pod tem naslovom pišejo »Novine« v 24. številki sledeče: »Dva tabora fantov sta si delila klobute, z noži pras-kala in parala pri »Fani« ali ob gostilni »pri dobri kapljici«. Cela ulica je bila zasedena, orožnik je bil poklican, da bi naredil red. Bili so tam rekruti in rekruti, navadni razbijači in tudi fantje, od katerih sem vedno drugo mislil, kakor to, da bi se vmešavali v »smečelino«. Dolžim občine, ker dovoljujejo v tej krizi plesne veselice, posebno takrat, ko je v bližini proščenje. Mislimo, da je s tem vse povedano in naj si k srcu vzamejo vsi ta opomin. Pobožnost, prosveta, narodnost, zavednost če je prava, se izogiba takih nastopov, kakršnen je bil pri »Fani«. — Tako »Novine«. Mi smo vsak tak pretep obsodili in tudi tega obsojamo. Razgrajajem naj nikdo ne daje potuhe!

Turnišče. V nedeljo dne 16. junija je bilo pri nas prav lepo in praznično. Na ta slovesni dan, ko je naša šolska mladina imela raz-

Nagrada za predavanja po radiju.

Zena predsednika ameriških Združ. držav je zaslužila za predavanja po radiju tekom 9½ meseca 2 milijona Din. Za tri predavanja od 1. januarja naprej so ji izplačali 400 tisoč Nin. Te svote so dale ameriške vele-tvrdke, ki so rabile ime predsednikove soproge v reklamne svrhe. Gospa Rooseveltova je podarila milijonsko nagrado v dobrodelne namene.

Največji glasovir

je bil na vpogled na Angleškem na neki razstavi. Za prenos glasovirja je bilo potrebno 12 mož, gradili so ga eno leto in stroški znašajo 600 funtov sterlingov.

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Nova trta se je rodila z velikimi težavami in radi tega jo je skušal vinogradnik očuvati za vsako ceno proti toči. Razlika med streljanjem za obrambo stare in nove trte je ta, da se je streljanje proti toči v prvih letih novih nasadov izpopolnilo in neverjetno razmnožilo. Hrvatsko fleckanje v oblake v onih starejših časih ni bilo nič v primeri s celo vojsko proti toči v prvih letih amerikanca.

Zibelka obnove vinogradov je Bizeljsko in sploh obsotlski kraji. Sigurno so tudi tod začeli z razmnoženim streljanjem proti toči, dasi manjkajo tozadevni natančni podatki in zapiski. Če se je razširila nova trta iz spodnjih krajev po celem Slovenskem Štajerskem, jo je gotovo spremilo od tamkaj tudi modernizirano streljanje proti toči. Amerikanske trte ni branila s streli proti toči samo lahkovernost priproste-ga naroda. Ne! Naši strokovnjaki in visoki izobraženci so bili povsem prepričani, da je edina rešitev proti unčevalki toči streljanje. Izobraženci so širili

25 zamisel razmnoženega streljanja in jo podpirali z denarjem, s posredovanji na višjih mestih in s peresom. Imamo ohranjen lep ter podučen članek o »Streljanju proti toči«, katerega je napisal za koledar Mohorjeve družbe dr. Josip Vošnjak leta 1901. Razpravo o streljanju prinašamo, da se lahko uverijo iz nje današnji napredni vinogradniki, kako je bilo nekoč vse zaverovano v učinkovitost streljanja proti toči.

Dr. Vošnjakov spis se glasi:

1. Uspehi streljanja.

Pred dvema letoma sem poročal v »Koledarju«, da smo na južni strani Pohorja začeli streljati proti toči in da so se poskusi prav dobro obnesli. Tudi v poslednjih dveh letih smo vsaj v Visovljah nad Slov. Bistrico ostali brez toče, dasi se je v mnogih krajih vsipala in hudo poškodovala vinograde in polja. Torej se nam po pravici zmiraj bolj utrjuje vera, da res streljanje, ako se vrši po pravem načinu, tako vpliva na vihar in oblake, da se v njih ne dela toča, ampak se vsuje le dež.

Naši poskusi so vzbujali občo pozornost po svetu in od mnogih strani, celo iz Ruskega, so vpraševali, kako se naj strelja proti toči. Po Slovenskem so na

Cirilova knjigarna

v Mariboru

priporoča gg. duhovnikom:

Dr. Joseph Penz: Kinder-Ansprachen, kart. Din 40.—

Weingartner: Kurze Katechismuspredigten, kart. Din 32.—

Alfons Heun: Altar und Leben, kart. Din 32.—

Keller: Salve Regina, Muttergottespredigten, kart. Din 54.—

Dr. Adalbert Brenninkmeyer: Stunden der Einkehr, kart. Din 30.—

Schnettler: Christus und die Rätsel des Lebens, broš. Din 100.—

Nikulussi: Volkskanzel-Skizzen und Material für Sonn- und Festtagspredigten, kart. Din 56.—

Coodier: Jesus Christus als Mensch unter Menschen, kart. Din 100.—

vitje prapora »Podmladka Jadranske Straže« na ljudski šoli, se je zbralo veliko ljudi iz bližnjih in daljnih krajev. Gasilci so v uniformah prisostvovali temu slovesnemu razviti prapora pod vodstvom svojega poveljnika g. Štefana Gjerkeča, poštarja v Turnišču. Zastavo je blagoslovil vlč. g. dekan Ivan Jerič, ki je imel tudi krasen nagovor na šolsko mladino. Prišlo je tudi veliko ljudi iz Lendave, med njimi zastopniki civilnih in prosvetnih oblasti, med drugimi g. dr. Kartin, srezki načelnik lendavskega sreza, g. Mikuž, šolski nadzornik, g. dr. Peterlin Makso, notar, g. Peternel, šolski upravitelj dugoveške ljudske šole. Gospod Peternel je v krasnih in vzvišenih besedah predočil našim šolarjem lepo Jadransko morje. Med drugim je omenil svoje veliko veselje, da je prav podmladek Jadranske Straže v Turnišču stopil na čelo vseh stražarjev v našem srezu s tem, da je kot prvi razvil prapor,

ki naj vedno gori v srcih mladine kot živa iskra za obrambo našega lepega in prelestnega Jadranskega morja. Zastavi sta kumovala g. Josip Rous, trgovec v Turnišču, in gospa Litropova, soproga našega priljubljenega občinskega predsednika g. Št. Litropa. Kot zastavonoša je fungiral učitelj g. A. Babič. Z lepimi in iskrenimi besedami se je zahvalil na koncu slovesnosti g. Štefan Litrop, predsednik turniške občine, vsem zastopnikom civilne in prosvetne oblasti za udeležbo na tej lepi proslavi, posebno pa še vlč. g. dekanu Ivanu Jeriču, da je z aktom blagoslovitve vlil našim šolarjem in ljudstvu tako velika domoljubna čuvstva in zanimanje za naše lepo morje, za divno Adrijo. Po govoru g. Litropa je bila slovesnost zaključena in so se vsi udeleženci razšli veselih src na svoje domove. Šolski mladini in njenemu delavnemu čiteljstvu iskreno čestitamo k temu lepemu prazniku, ki so nam ga pripravili! Upajmo, da bodo kmalu tudi še druge šole sledile vzgladu naših podmladkarjev Jadranske Straže. Ob tej priliki bi pa še sprožili le eno zelo važno misel: Ali ne bi bilo mogoče že za drugo leto organizirati velik izlet naših podmladkarjev na Jadransko morje? S tem bi ne samo povzdignili smisel za delo Jadranske Straže, temveč bi tudi v mladini zbudili veliko spoštovanje in ljubezen do naše lepe in mile domovine. Prosimo šolska upraviteljstva, da začnejo o tem razmišljati! — Kruta smrt je zopet upihnila eno mlado življenje. Sedaj je posegla po mladi ženi in materi in jo vzela malemu otroku in žalujočemu soprogu. Zelko Marija, po domače Petrekova, se je poročila komaj pred 16 meseci. Kmalu po rojstvu otroka je začela bolehati za jetiko. Iskala je pomoči pri zdravnikih, celo na Golniku je bila, toda pomoči ni bilo več. Počasi je hiralala in po šestih mesecih težke in mučne bolezni za vedno zatisnila svoje trudne oči. Pogreba, ki se je vršil dne 12. junija popoldne, se je udeležilo veliko število ljudi, ki so vsi žalostno hodili za pogrebom. Pokojni Mici naj poplača Vsemogočen njeno veliko trpljenje v boleznih in naj ji sveti večna luč! Žalujočemu soprogu in materi pokojnice naše iskreno sožalje!

Lendava. G. Janez Lenček, občinski tajnik lendavske občine, je močno zbolel. Bil je v

Ormožu in ko se je vračal z vlakom domov, so ga prijela močne bolečine. Takoj po prihodu v Lendavo je iskal zdravniško pomoč pri g. dr. Lipnjaku. Toda pomagati mu ni mogel. Pač pa je g. dr. Lipnjak prepeljal z avtom g. Lenčeka v Čakovec v bolnico, kjer so mu v zadnjem trenutku pomagali, da ni podlegel bolezni. Upanje je, da bo g. Lenček kmalu zapustil bolnico, kar mu prav iz srca želijo vsi njegovi znanci in prijatelji, saj je po svojem humorju in družabnosti v par mesecih, kar slušbuje v Lendavi, postal vsesplošno zelo priljubljen.

Naše vasi in prenočišča. Če že hočemo govoriti o tem, kar mislim pod naslovom, moramo priznati, da ima naš lendavski srez samo v dveh občinah sobe za tužce in sicer v Lendavi in v Beltincih. Vsekakor se večkrat zgodi, da pride več ljudi in na žalost morajo potem, namesto da bi ostali, kjer se mudijo, oditi kam drugam. Zato bi bilo zelo nujno, da se otvorijo v par mestih, kakor v Turnišču in Dobrovniku, sobe za tužce, kajti le pod tem pogojem bomo lahko govorili o tujskem prometu in delali propagando za naše kraje od strani izletnikov. Kdor to opazuje, bode sam presodil, da je ta nedostatek treba odpraviti. — Opazovalec.

Polana. Pri nas se je ponesrečil mali otrok, ki je po ne previdnosti padel in bi skoro utonil. Še pravočasno so ga opazili, spravili vodo iz njega in ga rešili.

Na evharistični kongres v Ljubljani gremo dne 28. junija s prvim jutranjim vlakom. S tem vlakom gre tudi godba iz Črensovec. Lepo bi bilo, če bi vsi skupaj potovali. Če pa ima kdo kak vzrok, lahko gre s katerikoli vlakom, stane enako.

Tri nove sv. maše bodo v naši Krajini dne 14. julija t. l., in sicer bodo peli nove sv. maše gg.: Camplin Ivan v Bogojini (pridigar domači g. župnik Hauko), Škraban Janko v Soboti (pridigar g. Šoštarec Alojzij, kaplan pri Sv. Trojici), in Zelko Ivan v Črensovcih (pridigar g. Bakan Štefan, župnik v Lendavi).

Širite „Slov. gospodarja!“

več krajih postavljali strelišča in kolikor mi je znano ter sem povzel iz časnikov, so uspehi bili večinoma dobri. Seveda, kjer stoji daleč okrog samo eno strelišče, tam ni mogoče, da bi se pri hudih nevihtah kaj opravilo. Morala bi pač stati taka strelišča v nevarnih, toči podvrženih krajih po tisoč metrov narazen in začeti bi se moralo streljati o pravem času, ko se od daleč sliši prvi grom, četudi nad streliščem še sije solnce.

Veliko bolj ko pri nas so se streljanja oprijeli v Italiji, kjer so zlasti v zgornji Italiji, okoli Vicence, Verone, Benetk itd. v poslednjih dveh letih postavili nad 2000 strelišč. Seveda so to lažje storili kakor pri nas, kjer mora posamezni posestnik vse stroške nositi in smodnik drago plačevati. Na Italijanskem je vlada dajala podpore za napravljanje takih strelišč in v ta namen smodnik prepustila za 13 krajcarjev en kg, pri tem, ko smo ga mi morali plačevati po 45 do 50 krajcarjev.

Kako se na Italijanskem zanimajo za to stvar, je pokazal veliki shod v Kasali, kjer se je dne 8. novembra 1899 zbralo nad 600 udeležencev posvetnega in duhovskega stanu, da so se posvetovali, kako bi

bilo najbolj urediti tako streljanje. Vlada je poslala svojega zastopnika in opetovano zatrdila, da bo podpirala vsako tako podjetje. Prišli so tudi zastopniki sosednih dežel, posebno iz Francoskega, le iz Avstrije, kjer smo vendar prvi začeli s streljanjem, ni bilo nobenega vladnega zastopnika in sta bila navzoča le dva gospoda iz Štajerskega.

Eden od teh gospodov je poročal o štajerskih streliščih, kolikor mu je bilo o tem znano. Povedal je, da imamo na Štajerskem 35 tisoč hektarov vinogradov, na katerih priraste do 800 tisoč hektolitrov vina v vrednosti 7½ milijona goldinarjev. Od teh vinogradov so najbolj toči podvrženi oni v Slovenskih goricah, v radgonskem, ptujskem in ljutomerskem okraju. Odkar so leta 1896 pri Slov. Bistrici postavili strelišča, so jih tudi drugod jeli posnemati in je lani bilo okoli Gradca 13 strelišč, v obližju katerih ni padala toča. Okoli Maribora je že nad 100 strelišč in tu se je leta 1898 zgodilo, da 6. avgusta, ko so preko Pohorja zaporedoma drevile hude nevihte iz jugozapada proti severo-vzhodu, na mnogih streliščih niso streljali zaradi raznih zaprek in je toča tam hudo potolkla. Profesor Prohaska iz Gradca, ki vsako leto

600 zarok in 32 zakonskih zvez je bilanca belgijske puistolovke Adriene Mac Slean, katero je ugotovila pred kratkem njujorška policija.

Nekaj o japonskih zdravnikih.

Na Japonskem je okrog 50 tisoč zdravnikov. Od teh je priznan naslov doktorja vsega zdravilstva 6600 zdravnikom. 6% vseh japonskih zdravnikov, torej krog 3000, je žensk. Med zdravnicami je le 7 doktoric.

Komaj 1 cm dolga rdeča gozdna mravlja gradi iz smrekovih ter jelkinih igel in raznega drugega materiala 2 m visoka mravljišča. Njena stavba presega dolžino mravlje 200-krat. V severni Avstra-

Skozi današnje dni . . .

Fr. Tanjšek, Št. Andraž.

Težka je naša pot skozi življenje. Vodi nas skozi morje skrbi in težav, skozi jezero zmot in prevar. Na obzorju se kopičijo grozeči oblaki, od katerih nam preti nevarnost. Vse večja nezadovoljnost vlada v svetu; nezadovoljni smo z današnjim načinom življenja, s sedanjim družabnim redom. Napredujoča kultura ne donša zaželjene sreče, ker se vedno bolj oddaljuje od svoje prave podlage, od narave. Zato pa velja opomin: Nazaj k naravi! Nazaj k preprostosti, nazaj k častitljivim tradicijam našega slovenskega ljudstva!

V prirodi nam pravo veselje življenje krepí! Poglejmo našega kmeta! Ostal je zvest svojim očetom, zvest skozi rodove podedovanim tradicijam. Živi in dela v prirodi; njemu je božja narava vcepila v dušo plemenita čustva; vzgojila mu je ljubezen in spoštovanje do soljudi. Ne pozna sebičnosti in koristolovstva, marveč se do skrajnosti žrtvuje za blagor skupnosti. Niso ga premamile dvomljive dobrine današnje laži-prosvete in kulture, ni ga pokvarilo težko vzdušje mestnih razvad in grehot. Preprost je v obleki in obnašanju, zmeren v jedi in pijači, spromen in ponižen v javnem življenju. Nikdar ni silit v ospredje, nikoli in nikjer ni povzdigoval lastne osebe. Živi edino svojemu domu, vsega se je posvetil svoji zemlji. Z veseljem in ljubeznijo v srcu obdeluje polje in vinograd, v delu išče razvedrila, z delom si utrjuje zdravje in moč. Vso skrb obrača v to, da bi se njegov dom in grunt še lepše razvil, da bi zemlja njemu in drugim dovolj živeža dala. Takšen je naš kmet. Priroda ga je s pomočjo božje milosti, ki ji je Evharistija glavni vir, izoblikovala v

nepokvarjen in plemenit značaj ter mu dala čutečo dušo, ki se zaveda, da je vse delo zaman, če ni blagoslova od zgoraj. Četudi je težka pot skozi današnje dni, njemu vendar vdanost z obraza žari.

*

Prosvetna zveza v Mariboru. Pripravljalni odbor za ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru« je vložil pri pristojni državni oblasti nova pravila Prosvetne zveze. Banska uprava dravske banovine je zahtevala popravke v nekaterih točkah predloženih pravil. Pripravljalni odbor je te popravke izvršil v zahtevanem smislu ter pravila zopet poslal banski upravi, ki pa je prošnjo odbila. — Zoper odločbo bana dr. Puca se vložila pritožba na ministrstvo za notranje posle.

*

DVE VELIČASTNI EVHARISTIČNI MANIFESTACIJI NAŠIH FANTOV.

Na dveh lepih in uspešnih fantovskih taborih so pokazali naši fantje svojo zvestobo do katoliških načel in neomajno ljubezen do svete Evharistije. Jasno in določno so izpovedali, da mora biti odslej sv. Rešnje Telo središče in žarišče vsega fantovskega hotenja in mišljenja. Pri Sv. Tomažu nad Vojnikom je bilo zbranih okoli 1000 fantov. V veličastni procesiji se je pomikalo na hrib Sv. Tomaža, kjer so fantje prejšnji dan postavili do 20 metrov visoka mlaja, okoli 600 fantov. Strumne in navdušenja polne so bile fantovske vrste. Čudili smo se, ko smo videli to samozavest in odločen nastop. Na čelu spreveda je sviral trnoveljska godba, za njo pa fantovski prapori. Zunaj na prostem je bil pred cerkvijo postavljen oltar in govorniški oder. Pridigal je zastopnik prevzvišenega nadpastirja mil. g. kanonik dr. Žagar iz Maribora, kateri je tudi daroval sv. mašo, ob asistenci gg. kaplana Pušnjaka in superiorja lazaristov Flisa. Po sv. maši je bilo manifestacijsko zborovanje, katerega je vodil novocerkovski g. dekan Pavel Žagar. Slavnostni govornik je bil g. Mirko Geratič, ki je govoril o življenju s Cerkvijo in

o poglobitvi verskega življenja potom sv. Evharistije. Za njim so še govorili tudi zastopniki fantov iz posameznih župnij in domači župnik gospod Lasbaher. Po končani proslavi so se fantovske vrste zopet strnile v povorko ter z godbo odšle k župni cerkvi, kjer je bil razhod. Binkoštni pondeljek je bil vsekakor za fante iz novocerkovske dekanije, zlasti še za vojniške fante, ki so prevzeli organizacijo prireditve v svoje roke, imeniten dan, ko se je pokazala strnjnost fantov in pa njihova zavednost v najlepši luči. — Na trojiško nedeljo pa so se zbrali fantje iz gornjegrajske dekanije v Nazarjih, da tudi oni povdarijo ljubezen do Evharističnega Kralja. Nad 600 fantov se je zbralo iz cele dekanije.

Lepo je bilo videti fante, ko so šli v procesiji, med petjem lavretanskih litanij, med slovesnim zvonenjem in pokanjem topičev v cerkev Matere božje. Pridigo je imel kaplan Nace Paluc iz Ljubnega. Sv. mašo je daroval ob asistenci p. Konstantina in kaplana Paluca domači župnik p. Kerubin Tušek. Med mašo so dovršeno peli moški zbori savpevskega okrožja pod vodstvom organista iz Mozirja. Po maši se je do 1000glava množica strnila pred cerkvijo. Zborovanje je otvoril tajnik dekanijskega vodstva Miklič ter podal besedo podpredsedniku škofijskega vodstva FKA Mirku Geratiču iz Maribora, ki je govoril o sv. Evharistiji kot najuspešnejšem sredstvu za poglobitev verskega življenja. Za njim je govoril akademik Ciril Žebot o delu mladine v Katoliški akciji. Zborovanje sta pozdravila še kaplan Paluc in zastopnik šmheljskih fantov. S pesmijo »Povsod Boga« se je ta manifestacija končala. — Popoldne pa so še imeli svojo evharistično slavnost mozirski fantje. Postavili so 12 m visok evharistični križ, ki se ponosno dviga na Brecljevem hribu nad Mozirjem. Križ je blagoslovil domači gospod župnik Krošelj ob asistenci p. Konstantina. Po govoru domačega gospoda župnika sta še govorila akademik Ciril Žebot in Mirko Geratič. Gornjesavinjska in Zadrebka dolina se je tako dostojno pripravila na evharistični kongres. Dal Bog, da bi ta zborovanja obrodila trajen uspeh ter vso moško mladino združila okrog evharističnega oltarja!

liji naletimo na stavbe termitov (posebna vrsta mravelj), ki so visoke 7 m, graditelj pa je dolg 3 mm. Ob reki Kongo v Afriki so termitske stavbe, ki segajo v višino 12 m, zidarji teh gradov so dolgi 5 mm.

Stare natakariče.

V mestu Broumov na Čehoslovaškem je izšla naredba, po kateri morajo biti stare natakariče najmanj 50 let.

Znameniti egipčanski labirint.

kateroga so prištevali v starodavnih časih k sedmim svetovnim čudesom, je bil neke vrste tempeljska stavba z 27 dvorišči. Starogrški zgodovinar Herodot opisuje ta labirint in pravi, da je ob-

zbira vsa poročila o nevihtah, je priznal, da sta omenjeni dan popoldne dve silno hudi nevihti hiteli čez Visovlje in Slov. Bistrico in na svojem potu povsod sipali točo, le tukaj ne, kjer smo pridno in neprenehoma streljali. Tu moram opozarjati, da ob viharjih dnevih, kar je gotovo že vsak opazil, za prvo nevihto prihaja druga in tretja in še več, torej se ne sme po odbiti prvi nevarnosti ponehati s streljanjem. Dne 24. julija 1899 sem od 7. ure zjutraj do polnoči naštel 12 neviht in smo morali skoraj ves čas streljati. — V ptujskem okraju je kakih 60 strelišč, okoli Radgone 30, koliko v drugih krajih, poročevalec ni izvedel. Iz vseh krajev pa, kjer so strelišča, se mu je naznanjalo, da jih toča ni zadela.

Potem so poročali Italijani iz raznih krajev, da je okoli Beneškega 740, po Lombardiji 570, v Piemontu 440 strelišč, pa tudi drugod po zgornji Italiji jih je več sto. Vsi brez izjeme so priznali, da so se s streljanjem ubranili toče. Shod je potem izrekel, da so uspehi streljanja proti toči tako ugodni, da se bo tem potom moglo zabraniti vsako točo. Toda topiči ali možnarji ne smejo biti premajhni in tudi železna cev, skozi katero se strelja, ne sme biti prekratka.

2. Kaj pravijo učenjaki.

Gotovo čudno, da, neverjetno je, da tisti učenjaki, ki so nalašč za to nastavljeni, da opazujejo vremenske izpremembe, še zdaj prav ne vedo, zakaj in kako se dela toča v oblakih. Eni pripisujejo to silnemu viharju, ki nad oblaki drvi in povzroča, da vodne kapljice, iz katerih obstoje oblaki, shlape, pri čemur toliko toplote porabijo, da nastane mrz pod ničlo termometra. Torej zmrznejo kapljice v oblakih, ležečih pod viharjem, in padajo kot toča na zemljo. Drugi menijo, da povzročajo točo električni toki; tretji trdijo, da pri toči stoje najvišji oblaki tako visoko (3000—6000 m), da so kapljice v njih že zmrznjene, sicer le drobne, ko pšeno. Kadar pa to pšeno začne padati, zmrzuje v spodnjih oblakih zmiraj več vode okoli teh zrn in pade več ali manj debela toča. Da bi oblaki pri nevihtah res stali tako visoko, temu moramo oporekati. Kdor je kedaj stal na kaki višji gori, le 1500—2000 m visoki, in je slučajno videl, kako pod njegovimi nogami razsaja nevihta, bo priznal, da so najnevarnejši oblaki le 800—1500 m visoko.

Jaz vidim n. pr. od svoje hiše Konjiške gore in Boč nad Polčnanami ter sem se dostikrat prepričal,

Št. Ilj pri Velenju je slavil v nedeljo dne 16. junija lep fantovski praznik: blagoslovljen je bil prapor FKA. Pred župniščem je Pepca Vranjak v imenu šentiljskih mladenk slovesno izročila prapor fantom s tem-le pomembnim nagovorom: »Sprejmite, spoštovani fantje KA v Št. Ilju, novi prapor, katerega vam izročam v imenu deklet. Čuvajte ga kot bojno znamenje viteštva Kristusovega, da gre od roda do roda poštenih krščanskih fantov v Št. Ilju čist in neomadeževan, da bo v slavo in čast Kristusa Kralja, pa tudi v slavo in čast šentiljskih fantov. Prapor je sprejel predsednik FKA Ivan Prodnik; tajnik FKA J. Kopa je izrekel mladenkam zahvalo: »Z globoko hvaležnostjo sprejememo novi prapor in obljubimo, da hočemo biti zvesti vitezi Kristusu. Braniti hočemo z besedo in življenjem čast in slavo Kristusa Kralja; braniti in spoštovati pa tudi čast in dobro ime poštenih krščanskih deklet! Kakor nam Bog pomagaj in Mati Marija!« Ko so domači pevci zapeli pesem »Naš prapor«, je spreved, na čelu 26 mladenk-botric, spremljal prapor v cerkev. Prapor je blagoslovil g. Marko Kranjc, ki je v nagovoru ob vzgledih mladeničev-junakov iz mučeniških dob krščanstva razložil verska znamenja prapora: križ (vera) in solnce (Evharistija). Po cerkveni slovesnosti je bil v Društvenem domu tečaj, ki se ga je udeležilo okrog 150 fan-

tov in mož. Popoldne so fantje vprizorili igro »Jezični dohtar«. Prireditev so z izbranimi pesmimi otvorili domači, zaključili pa šentjanžki pevci. Vso prireditev za kljub vsemu bolehanju tako lepo organiziral in vodil g. župnik in duhovni svetovalec Schreiner. Bog mu ves trud za našo mladino poplačaj s skorajšnjo popolno ozdravitvijo!

Sv. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo v Sv. Andražu priredi v nedeljo dne 30. junija v tukajšnjem Društvenem domu veseloigro v treh dejanjih »Davek na samce« in burko v 1 dejanju »Ne kliči vraga«. Domači pevski zbor zapoje par lepih pesmi. K prireditvi vljudno vabimo, da nas posetite domačini kakor tudi sosede, da preživite prav veselih uric med nami. Začetek ob treh popoldne.

Gomilsko-Sv. Jurij ob Taboru. Zelo lepo prireditev sta nam letos pripravila cerkvena pevska zborova Sv. Jurij ob Taboru in Gomilsko. Bila sta to lepo uspela pevska nastopa posameznih in skupnih zborov. Prvi nastop se je vršil pri Sv. Juriju ob Taboru, v novem Kat. domu. Domači pevski zbor je pod vodstvom organista g. Ulaga odpel devet pesmi. Zbor je sestavljen iz samih mladih moči in se pod vodstvom lepo razvija in spopolnuje. Ima izvrstne soprane, lepo sočne alte in tudi tenor in bas je prav lepo zastopan. Vidi se, da imajo strogo disciplino, ker ubogajo pevovodja kar

na najmanjši migljaj. Izmed vseh devetih pesmi je najbolj ugajala šaljiva: »Dobra žena« in Vodopivčev »Prstan«, katera je gotovo zahtevala veliko truda in vaje. Videlo se je, da so se pevci in g. pevovodja zelo potrudili in jim gre vsekakor priznanje. Zbor iz Gomilske je nastopil pod vodstvom g. Mavčeca s petimi pesmimi. Peli so tudi zelo lepo in ubrano, kljub temu, da so pod sedanjim vodstvom šele kratko dobo. Imajo zelo dobre basiste. Zbor sestoji iz večine mladih moči in se že dalj časa udejeva pri cerkvenem petju. Izmed pesmi, ki so jih odpeli, je najbolj užgala »Potrkan ples«. Zbor dobro sledi pevovodji in je precej dobro upet. Za zaključek sta nam oba zborova skupno zapela pod vodstvom g. Ulaga še tri pesmi. Isti koncert z malimi spremembami se je meseca junija ponovil v Gomilskem v gasilskem domu. Koncert je tudi v Gomilskem dobro izpadel. Obema cerkvenima pevskega zboroma smo za lepo prireditev prav hvaležni in želimo, da bi se kaj kmalu zopet videli v pevski dvorani.

Ne veste, kaj bi predavali ljudem? Naročite si knjižice »Slovenskega gospodarja« in povejte posebno mladini tudi kaj praktičnega. Radevolje sprejmemo tudi predloge, kake knjižice naj bi še izdali za vašo društvena predavanja gospodarskega značaja.

Odprta noč in dan so groba vrata

Št. Peter pri Mariboru. V Trčovi je umrla po daljši bolezni bivša posestnica Klotjčnik Marija. Naj v miru počiva!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bridka smrtna kosa je v minulih treh mesecih tekočega leta neizprosno kosila v jurjevski fari, posebno pa še v bivši občini Kraljevci. Pri eni hiši dve smrtni žrtvi. Umrla je Matilda Kukovec, vrla Manijina družbenica, stara komaj 16 let. Za njo je šla v večnost skrbna, marljiva in pobožna gospodinja in mamica Neža Kukovec v 48. letu svoje starosti. Svojo bolezen jetiko je več

let z boguvidano potrpežljivostjo prenašala, dokler ni dne 7. junija mirno v Gospodu zaspala. Prav goreče sta prosili ljubega Boga, da bi njima še podelil zdravje, da bi videli sina in brateca Alfonza stati pred oltarjem in darovati prvo sv. mašo. Pa ta želja nima ni bila izpolnjena. Pokojna je rada pristopala k mizi Gospodovi, dokler je mogla, in zato je njej tudi pred zadnjo uro bil Gospod milostljiv. Pogreb se je vršil v sredo ob ogromni udeležbi ljudstva. Pri odprtem grobu je spregovoril gospod župnik tolažljive poslovilne

besede. Domači pevski zbor je zapel v slovo: »Blagor mu«. Žalujočemu možu, očetu, sinom in hčeri naše iskreno sožalje;

Ljubečna pri Celju. Naše drage Pepce Šolinc ni več med živimi. V nedeljo dne 9. jun. je prenehala biti njeno srce, umrla je na jetiki v 31. letu starosti, šla je za svojima dvema bratoma. Dekleta so jo hodila kropiti in so ji prinašala cvetja in vencev, da je vse duhtelo od vonja. Belo oblečena dekleta so ponesla njene zemeljske ostanke na vojniško pokopališče. Naj v miru počiva!

da se oblaki pri nevihtah dotikajo vrhov teh gor, ki so le 900—1000 m visoke; včasih se oblaki še nižje privlečejo. Ko je leta 1895 dne 7. junija toča hudo potolkla pohorske vinograde nad Slov. Bistrico, so v spodnjih krajih opazovali, da so se oblaki vlekli po sredini Pohorja tako, da so se videli nad njimi pohorski vrhovi, ki so le do 1500 m visoki.

Taka razmotrivanja so zaradi tega važna, ker se je glavni ugovor proti streljanju glasil, da le-to ne more vplivati na oblake, ker previsoko stoje in pretresanje zraka po strelu ne more segati do njih. Leta 1897 je bila dunajska vlada poslala semkaj dva učenjaka, da pregledata naše strelne naprave in izrečeta svoje mnenje. Po njunem tačasnem izreku bi vpliv streljanja segal le 200 m visoko. A ta trditev se je kmalu ovrгла, ker so poskusi na italijanskih streliščih dokazali, da sega pretresovanje zraka do 2000 m visoko. Zdaj, ko so na Italijanskem imeli tako dobre uspehe s streljanjem, in ko je celo v avstrijski delegaciji slovenski poslanec dr. Ferjančič vojnege ministra opozarjal na to in zahteval znižanje cene za smodnik, kakor je na Italijanskem, se je začela vlada znova brigati za to stvar. Naročila je zopet zavodu

za vremenska opazovanja na Dunaju, da naj izreče svoje mnenje. Ravnatelj tega zavoda se je torej peljal na Štajersko, in sicer k neki tovarni za železnino blizu Brucka, katera tovarna izdeluje vse priprave za streljanje proti toči in je že vse leto poskušala topiče razne velikosti in cevi razne dolgosti.

Pri strelskih poskusih se je ravnatelj prepričal, da pri strelu skozi dovolj dolgo cev zračni vrtnec silno naglo kvišku leti, skoro kakor krogla iz puške, pri čemur se sliši žvižganje skozi 20—25 sekund. Če se ni naravnost v zrak, ampak po zemlji v kako tarčo streljalo, je zrak na 1000 m daljave raztrgal platno in papir, ki je bil razpet preko tarče, tudi late je zlomil in razmetal. Ravnatelj je torej izrekel svoje mnenje, da bi silna moč zračnega vrtinca utegnila segati v oblake in vplivati, da se ne dela toča, toda kako, se ne more za gotovo izreči iz učenjaškega stališča, ker še ni dognano, zakaj in kako se dela toča. Pretresanje zraka pa sega gotovo 1500—2000 m visoko, torej v oblake.

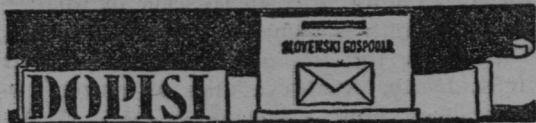
(Konec sledi.)

Širite „Slov. gospodarja“!

stojal iz dveh vrst dvorišč, med katerimi je bilo dvoran in drugih prostorov 3000 in sicer 1500 nad in 1500 pod zemljo. V teh prostorih so bili pokopani sveti krokodili.

Predzgodovinska veličanska posoda.

V kraju Rötho-Geschwitz na Saksonskem v Nemčiji so odkopali v 72 črepinjah predzgodovinski ogromni lonec. Posamezne dele so zopet sestavili v muzeju v Leipzigu. Zopet sestavljena posoda vsebuje 260 l, je visoka 86 cm, njen obseg znaša 242 cm in stena je debela 4 cm. **Na severnoamerškem polutoku Labrador** živi 150 do 160 vrst ravnih ptičev.

Limbuš pri Mariboru. Stolp limbuške farne cerkve se je temeljito vprav praznično preoblekel. Povod je dal vihar, kateri je pred par meseci silovito divjal po vsej Dravski dolini od Maribora navzgor ter je poleg drugih poškodb razkril tudi del strehe limbuškega cerkvenega stolpa. Treba je bilo temeljitega popravila strehe, ki ga je izvršil g. A. Romih, lastnik kleparskega in inštalacijskega strolovodnega podjetja v Mariboru, streho pobarval in jabolko pozlatil, tako da izgleda sedaj stolp kakor iz škatljice vzet. Ker je bil tudi strolovod vrh stolpa potreben obnovitve, se je to na najvišji točki 40 m visokega stolpa izvršilo tako, da so sedaj ne le cerkev, ampak, kakor upamo, tudi vsa sosednja poslopja v slučaju nevihte in strele izven nevarnosti. G. Romiha toplo priporočamo za slična dela.

Studenci pri Mariboru. Čut hvaležnosti sili podpisano predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih, da se prav pristržno zahvali raznim dobrotnikom, ki so pripomogli, da se je lani zvonik, letos pa notranjost cerkve sv. Jožefa popravila. Predvsem: Bog plačaj prevz. dr. I. Tomažiču, knezoškofu lavantinskemu in preč. duhovščini ter raznim dobrotnikom v Studencih, Mariboru in na deželi. Sedaj še čaka popravo zunanosti za drugo leto. V to svrhu se podpisano predstojništvo prav lepo priporoča še vnaprej blagim srcem, naj se še spominjajo sv. Jožefa ter njegove revne cerkve. — Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

Št. Peter pri Mariboru. Na trojičko nedeljo so imeli naši mali prvo sv. obhajilo. K mizi Gospodovi je pristopilo 48 otrok. Kar lepo je bilo gledati to malo četo vojščakov Kristusovih, ko so v sprevedu z godbo na čelu iz šole prikoralaki v cerkev. — Evharističnega kongresa v Ljubljani se v precejšnjem številu udeležimo in bomo večinoma prisostvovali tudi stanovskim zborovanjem.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. S 1. julijem t. l. otvori v dosedanjih prostorih trgovine Zorko Vinko po Slovenskih goricah znani in spoštovani šentlenartski trgovec Hrastelj Anton svojo podružnico. Svojim naročnikom in čitateljem novo trgovino, ki bo z dobrim in cenanim vsakovrstnim blagom založena, prav toplo priporočamo!

Dornova pri Ptujju. Sedaj pa še nekaj novic iz Dornove, srca Lukarije! No, najvažnejše je za nas eno: luk. Novi dobro raste, le malo dežja bi bilo zelo dobro zanj, starega pa smo že vsega prodali. Škoda, ker sedaj ima lepo ceno. Tako je vedno, ko ga imamo toliko, da ne vemo kam z njim, je kilogram po 20 par; sedaj, ko ga pa nimamo, pa tri, štiri dinarje. Pa kljub temu ne bomo obupali, živimo lepo dalje. Celo pridno zidamo, čeprav je kriza. V sredini vasi si stavi lepo hišo g. trgovec Markovič, pri cerkvi pa g. Simonič. Najlepši kras za našo sicer že itak čedno vas pa je plot, ki ga je dal šolski odbor postaviti okoli šole in učiteljskega stanovanja. Načrt zanj je napravil g. Hrga. To je res nekaj lepega, a tudi potrebnega. Pa tudi v kulturnem oziru napredujemo. Imamo svoj pevski zbor in preteklo nedeljo smo imeli v naši vasi prvi koncert. Bil je to sploh prvi koncert v Lukariji. Bili smo zelo radovedni, kako bo, saj večina sploh ni vedela, kaj je to koncert, ali pa je zmajala z glavo, češ, takole na vasi ali pri ličkanju že zapoješ, a da bi se mesece in mesece učil in potem na odru zapel vrsto pesmi! Ljudje

so prihajali zelo nezapljivo radovedni. A takoj prva pesem, Jerebova »Moj deklič«, jih je navdušila in pridobila. In potem pesem za pesmijo, druga je bila lepša od druge, ljudje so kar strmeli, g. upravitelj Zupančič pa dirigiral vedno dalje in dalje. V odmoru so bili ljudje res ganjeni: kaj takega še niso slišali. Tako so bili navdušeni, za petje, da so v odsotnosti pevcev kar začeli sami peti, ko je g. gvardijan p. Mirko sedel za klavir in začel igrati »Po jezeru bliz Triglava«. Najbolj pa so ogrele »Tri pleske«, ki sta jih spremljala gg. Klajžarja na gosli in harmoniko. Bil je res lep in nepozaben popoldan. Nikoli si nismo mislili, da bi kmečki fantje in dekleta mogli spraviti kaj takega na oder, seveda pa ima pri tem največ zaslug g. upravitelj Drago Zupančič, ki je z velikim razumevanjem in veliko požrtvovalnostjo se trudil mesece in mesece in nam pripravil takšen koncert. Da bi že kmalu slišali novega! — Pretekla nedelja pa je bila za nas še drugem oziru lepa: naša deca je šla k prvemu sv. obhajilu. Bilo jih je res lepo videti: deklice v belih oblekah s svečami (z rožami okrašenimi) v rokah. Po obhajilu pa so dobili v šoli zajtrk, ki so jim ga pripravile gospe Zupančičeva, Ingoličeva in Berlakova Margeca. Tako je pri nas. Je tudi slabo, a o tem ne bomo pisali, saj slabega so vsi dopisi polni. Ko bo luk zrel, pa se bomo spet oglasili, da bomo napravili malo reklame zanj!

Brinjeva gora. Na Petrovo se tukaj vrši običajni shod. Kdor ne more v Ljubljano na evh. kongres, ta naj pride na Brinjevo goro. Služba božja bo kakor po navadi. Otvorjena je zopet cerkvena gostilna, dobijo se topla in mrzla jedila ter vsakovrstna pijača. Zvečer bomo pa v Zrečah slovesno blagoslavljali evharistični knjiž.

Celje. Na orglarski šoli v Celju bo 4. julija delalo zaključni izpit (produkcijo) šest učencev III. letnika. Med 22 gojenci je oglašanih k izpitu: Babšek Alojzij iz Poljčan, Dominko Janez iz Dobrovnika v Prekmurju, Klančnik Vladimír iz Vojnika, Napotnik Ivan iz Šmartna ob Paki, Pintarič Ivan iz Pišec in Satler Alojzij iz Gorenj. Pri izpitu bo nadzoroval preč. opat Jurak Peter.

Št. Janž pri Velenju. Veliko lepih cerkvenih in drugih svečanosti je že videla naša župnija. Tem ste se zadnji čas pridružili izredni slovesnosti. Binkoštno nedeljo sta obhajala Franc in Vincencija Petek svojo zlato poroko. Otroci, že vsi poročeni, so prišli od blizu in daleč, celo iz daljnega Zagreba, da izkažejo svojim priletnim staršem za ljubezen in žrtve spoštovanje in hvaležnost. Lepa in ganljiva je bila cerkevna slovesnost, kateri je prisostvovala vsa fara. Bog ju ohrani pri čilem zdravju, do dačakata še biserni jubilej. Kar so bile takrat le naše srčne želje, je postalo čez teden dni resnica. Kar naša župnija še ni doživela in menda tudi ne bo tako kmalu, je radostno preživljala na praznik sv. Trojice dne 16. t. m. Obhajala sta namreč Jernej in Marija Novinšek, po domače Blažičnika v Prelski, v krogu svojih hvaležnih otrok in vnukov biserni jubilej, 60letnico svoje poroke. Po geslu: Moli in delaj sta si iz nič ustvarila prijazno domačijo in priklicala nanj božji blagoslov. Čeprav spočetka v hudih stiskah se nista branila otrok, kakor novodobni pagani žal že tudi na deželi, ampak sta vseh osem pošteno zredila in krščansko vzgojila in vse živeče pripravila do kruha in primernega blagostanja. Žal jima je pobrala jetika najstarejšega sina Bernarda, dva druga, Jurija in Franca, pa je ubila kruta vojska na soški črti. A nista klonila. Prava bisera, ki se ob brusu trpljenja šele prav zalesketata. Cerkevna slovesnost je bila prav lepa. Ob slavaloku ju je pred cerkvijo v imenu velike množice župljanov pozdravil moški pevski zbor s prigodno pesmico, v imenu otrok in vnukov pa dekleta z ljubko deklamacijo. Gospod župnik ju je slavil kot vzor krščanskih zakoncev, mladini pa polagal na srce, kako naj spoštuje svoje starše in starost sploh, da bo blagoslov 4. božje zapovedi nad njo. Pri slovesnem sv. opravilu je vneto prepeval mešani pevski zbor, ki je v imenu Cerkve čestital slavljenecema v obliki priložnostne pesmice. Tej čestitki se pridružujejo vsi župljani z iskreno prošnjo do Boga, da naj ju ohrani med nami še mnogo čilih in zdravih let do skrajnih mej življenja.

Oglasujte v „Sl. gospodarju“!

Zadnja navodila za evharistični kongres.

POSEBNI VLAKI OB EVHARISTIČNEM KONGRESU.

Za prevoz udeležencev na evharistični kongres v Ljubljano bodo vozili v soboto dne 29. junija sledeči posebni vlaki:

Vlak I. Celje—Ljubljana.

Za udeležence od proge Velenje—Celje ter s postaj Celje, Laško in Rimske Toplice. Udeleženci proge Velenje—Celje se pripeljejo v Celje z rednim jutranjim potniškim vlakom, ki odhaja iz Velenja ob 5.40. Posebni vlak odhaja iz Celja ob 7.55, iz Laškega ob 8.11 in iz Rimskih Toplic ob 8.22. — Povratek iz Ljubljane ob 0.45 z rednim vlakom dne 1. julija.

Vlak II. Dobova—Ljubljana.

Za udeležence od proge Dobova—Zidanimost z nedeljskim izletniškim vlakom iz Dobove ob 8.11, iz Brežic ob 8.19, iz Vidma-Krško ob 8.30, iz Rajhenburga ob 8.40, iz Blance ob 8.48, iz Sevnice ob 8.58, iz Brega ob 9.08, iz Loke ob 9.13, iz Radeč ob 9.18, iz Zidanega mosta ob 9.40.

Opozarjamo, da imajo udeleženci te proge poleg zgoraj navedenega vlaka na razpolago: vlak iz Zagreba ob 1.00, vlak iz Zagreba ob

5.35, vlak iz Zagreba ob 9.35 in vlak iz Zagreba ob 13.00. Vsi ti vlaki bodo imeli od Zidanega mosta direktno nadaljevanje do Ljubljane.

Povratek iz Ljubljane dne 30. junija ob 20.20 in ob 22.30.

Vlak III. Maribor—Ljubljana.

Za udeležence iz vseh postaj proge Vuzenica—Maribor ter iz postaj Maribor, Tezno, Hoče, Orehovavas, Člivenica, Rače-Fram, Pragersko. Udeleženci proge Vuzenica—Maribor se pripeljejo v Maribor gl. kol. z rednim potniškim vlakom, ki odhaja iz Dravograda-Meže ob 6.03. Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 7.50, iz Tezna ob 7.57, iz Hoče ob 8.04, iz Orehove vasi ob 8.05, iz Rače-Frama ob 8.15 in s Pragerskega ob 8.25.

Udeleženci proge Slovenske Konjice—Poljčane se peljejo z rednim vlakom iz Konjic ob 4.40, ali pa s posebnim vlakom iz Konjic ob 7.20.

Povratek iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.10.

Vlak IV. Ptuj—Ljubljana.

Za udeležence iz vseh postaj na progah Kotariba—Pragersko, Ormož—Murska Sobota in Ljutomer—Gornja Radgona. Vsi udeleženci

teh prog se pripeljejo v Ptuj z rednim potniškim vlakom iz Kotoribe ob 5.53, iz Murske Sobotice z vlakom ob 5.23, ter iz Gornje Radgone z vlakom ob 5.26. —

Posebni vlak odhaja iz Ptuja ob 8.20, iz Hajdine ob 8.27, iz Sv. Lovrenca na Drav. polju ob 8.38, iz Cirkovcev ob 8.45 in s Pragerskega ob 9.00.

Povratak iz Ljubljane gl. kol. ob 1.00 dne 1. julija.

Vlak V. Maribor—Ljubljana.

Za udeležence iz postaj proge Št. Ilj—Maribor, nadalje iz postaj Slovenska Bistrica mesto, Slovenska Bistrica, Poljčane, Ponikva, Grobelno, Sv. Jurij, Štore ter iz postaj proge Prevalje—Dravograd—Velenje. Udeleženci iz proge Št. Ilj—Maribor se pripeljejo v Maribor z rednim potniškim vlakom iz Št. Ilja ob 8.08, iz Slov. Bistrice mesta v Slov. Bistrico z rednim vlakom ob 8.17, iz Rogateca v Grobelno z rednim vlakom ob 8.37 ter iz Prevalj z rednim vlakom ob 5.45 in iz Dravograda-Meže z rednim vlakom ob 7.27 v Celje.

Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 8.55, iz Slovenske Bistrice ob 9.32, iz Poljčan ob 9.44, iz Ponikve ob 10.09, iz Grobelnega ob 10.16, iz Sv. Jurija ob 10.22, iz Štor ob 10.31 in iz Celja ob 10.50.

Povratak iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 22.00.

Vlak VI. Maribor—Ljubljana.

Za udeležence iz Maribora in iz postaj proge Št. Ilj—Maribor, Vuzenica—Maribor, Velenje—

Celje in Brežice—Zidanimost. Udeleženci od proge Vuzenica—Maribor se pripeljejo v Maribor gl. kol. z rednim potniškim vlakom, ki odhaja iz Dravograda-Meže ob 10.56 in od proge Št. Ilj—Maribor z rednim vlakom, ki odhaja iz Št. Ilja ob 2.06, od proge Velenje—Celje z vlakom v Celje iz Velenja ob 12.18 in od proge Brežice—Zidanimost z vlakom, ki odhaja iz Brežic ob 13.54.

Posebni vlak odhaja iz Maribora gl. kol. ob 12.40, iz Celja ob 14.15 in iz Zidanega mosta ob 15.00.

Povratak iz Ljubljane gl. kol. dne 30. junija ob 23.00.

Vlak VII. Zidani most—Ljubljana.

Za udeležence proge Hrastnik—Zalog z odhodom iz Hrastnika ob 15.33, iz Trbovelj ob 15.50, iz Zagorja ob 15.58, iz Save ob 16.11, iz Litije ob 16.40, iz Kresnic ob 16.52, iz Laz ob 17.06, iz Zaloga ob 17.18.

Povratak iz Ljubljane ob 22.30 z vlakom 919 dne 30. junija.

ZBIRALIŠČA LAVANTINCEV.

Glede na udeležbo pri glavni procesiji veljajo za udeležence iz lavantinske škofije tale navodila: 1. **Maribor**, levi breg, Gledališka ulica od Aleksandrove ceste proti Gosposvetki cesti. 2. **Maribor**, desni breg, istotam. 3. **Braslovče**, Gajeva ulica od Gledališke do Beethovne ulice. 4. **Celje**, Aleksandrova, Tomanova in Gajeva ulica. 5. **Dravsko polje**, Tomanova in Puharjeva ulica. 6. **Gornjigrad**,

Gledališka ulica pred gledališčem in Knafljeva ulica proti Šelenburgovi ulici. 7. **Jarenina**, Valvazorjev trg; istotam 8. **Konjice**, 9. **Kozje** in 10. **Laško**, (Knafljeva ulica ob muzeju) in Bleiweisova proti Aleksandrovi cesti. 11. **Sv. Lenart**, Knafljeva ulica med Bleiweisovo cesto in železniško progo. 12. **Ljutomer**, istotam. 13. **Marenberg**, Bleiweisova cesta med Knafljevo ulico in Šubičevo cesto. 14. **Novacerkev**, Šubičeva ulica med Bleiweisovo cesto in Valvazorjevimi trgovi. 15. **Rogatec**, Šubičeva ulica med Bleiweisovo cesto in železniško progo. 16. **Slovenska Bistrica**, istotam. 17. **Ptuj**, Bleiweisova cesta med Knafljevo in Šubičevo ulico. 18. **Stari trg**, Bleiweisova cesta desno med Knafljevo in Šubičevo ulico. 19. **Šaleška dolina**, istotam. 20. **Šmarje pri Jelšah**, Nunska ulica od Bleiweisove ceste proti središču mesta. 21. **Velika Nedelja**, Bleiweisova cesta levo med Šubičevo in Nunsko ulico. 22. **Videm**, istotam. 23. **Vuzenica**, desna stran Bleiweisove ceste med Nunsko ul. in Erjavčevo cesto. 24. **Zavrč**, Erjavčevo cesta. 25. **Dravograd**, leva stran Bleiweisove ceste med Nunsko ulico in Erjavčevo cesto. 26. **Mežiška dolina**, Erjavčevo cesta proti železniški progi. 27. **Dolnja Lendava**, Bleiweisova cesta levo ob banski palači. 28. **Murska Sokota**, Bleiweisova cesta desno proti banski palači. — Na zbirališčih se priključijo dekanije druga na drugo po abecednem redu, le na čelu ljubljanske škofije koraka Ljubljana in na čelu lavantinske škofije mariborska dekanija.

Nova vlada — g. dr. Korošec notranji minister.

Dne 24. junija ob 5. uri popoldne je bila zaprisežena nova vlada **narodnega zaupanja**. Sestava nove vlade je ta-le: predsednik ministrskega sveta in zunanji minister dr. **Milan Stojadinovič**, senator in bivši minister;

notranji minister dr. **Anton Korošec**, bivši predsednik vlade;

minister za vojsko in mornarico armijski general **Peter Živkovič**, minister za vojsko in mornarico na razpoložanju;

minister za promet dr. **Mehmed Spaho**, bivši minister;

kmetijski minister dr. **Svetozar Stankovič**, bivši minister in poslanec;

minister za socialno politiko in narodno zdravje **Nikola Preka**, bivši minister in poslanec;

pravosodni minister dr. **Ljudevit Auer**, minister na razpoložanju;

gradbeni minister ing. **Miloš Bobič**, bivši belgrajski župan;

minister za trgovino in industrijo dr. **Milan Vrbanič**, minister na razpoložanju;

finančni minister dr. **Dušan Letica**, pomočnik finančnega ministra;

prosvetni minister **Dobrivoje Stoševič**, poslanec;

minister za gozdove in rudnike **Ign. Štefanovič**, poslanec;

minister za telesno vzgojo naroda **Mirko Komnenovič**, poslanec.

ministra brez portfelja dr. **Šefkija Behmen**, bivši minister, in **Djuro Jančič**, bivši poslanec.

V novi vladi narodnega zaupanja sta z Mačkove liste ministra: dr. Spaho in Behmen. Hrvati so še ti-le ministri: Vrbanič, Auer in Preka. Prečanska Srba sta ministra Letica in Stankovič.

Nekaj iz življenja novega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Stojadinoviča. Dr. Milan Stojadinovič se je rodil leta 1888 v Čačku v Srbiji. Srednjo šolo in pravne nauke z doktoratom je končal v Beogradu. Finančno vedo je študiral na nemških, francoskih in angleških vseučiliščih. V starosti 34 let je bil že leta 1922 finančni minister in nato vseučilišni profesor v Beogradu. Koncem decembra lanskega leta je prevzel v Jevtičevi vladi finančno ministrstvo. Stojadinoviču gre zahvala za celo vrsto pametnih in koristnih finančnih ukrepov, s katerimi se je priljubil vsem slojem v državi.

Vojni minister general Živkovič je že znan našim čitateljem. Rodil se je v Negotinu in je star 56 let.

Notrajnega ministra dr. Antona Korošca pozna vsak v naši državi in radi tega ne bomo ponavljali njegovih življenjskih podatkov.

Finančni minister Dušan Letica je finančni strokovnjak in rojen v Glini l. 1879. Pod Avstrijo je bil finančni uradnik v bosanski vladi.

Prometni ministr dr. Mehmed Spaho, voditelj muslimanov, se je rodil leta 1883 v Sarajevu in je študiral pravo

na Dunaju. Pod Jugoslavije je že bil večkrat minister in je znan strokovnjak na gospodarsko-finančnem polju.

Prva izjava ministrskega predsednika po zaprisegi nove vlade.

Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. dr. Stojadinovič je dal novinarjem naslednjo izjavo:

»Križa vlade, izzvana z razvojem priključitve v notranji politiki, je srečno končana po najširših konzultacijah predstavnikov vseh političnih skupin s strani Nj. Vis. kneza namestnika. Nova vlada je sestavljena v znaku pomirjenja duhov; v njej so zastopane ne samo skupine, ki so bile tudi v prejšnji vladi, marveč prav tako tudi skupine, ki so bile dosedaj v opoziciji ali pa so stale ob strani. Na ta način je razširjena osnova vlade v želji, da se v čim večji meri doseže harmonično zblizanje vseh konstruktivnih sil. Zaradi tega računa vlada na sodelovanje narodnega predstavništva.

Samo po sebi se razume, da zunanja politika pri dogodkih prejšnjega tedna sploh ni prišla v poštev. Oni, ki so imeli visoko dolžnost, da vodijo račun o stalnih in velikih interesih države, so vedno puščali svojo politiko daleko iznad notranjih sprememb. Zaradi tega je skoraj odveč še izjaviti, da bodemo ostali zvesti tako tesnemu sodelovanju z našimi prijatelji in zavezniki v Maliantanti in Balkanski zvezi kakor tradicionalni politiki prijateljstva do na-

Novi ministrski predsednik in zunanji minister dr. M. Stojadinovič.

še velike zaveznice Francije. Ne bomo opustili ničesar, kar more doprinesti k okrepitvi naših odnošajev tudi z vsemi ostalimi državami v stalni težnji, da sodelujemo kar najkoristnejše na čimboljšem mednarodnem sporazumu, na gospodarski obnovi Evrope, zlasti pa na okrepitvi in organizaciji miru, ki je potreben vsem narodom.

Radi posrečenega imenovanja Stojadinovičeve vlade je zavlada veliko veselje po celi državi, ker je vsakdo prepričan, da bo ta vlada ugladila pot do popolnega sporazuma in se bo pričel boljšati naš finančno-gospodarski položaj.

Odlok g. bana Dinka Puca.

Pripravljani odbor za ustanovitev društva Prosvetna zveza v Mariboru je prejel naslednji odlok, ki je bil uročen profesorju g. dr. J. Hohnjecu dne 27. junija:

»Kraljevska banska uprava Dravske banovine. II/2 No. 284/4. Ljubljana, dne 18. jun. 1935. Pripravljalnemu odboru za ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru«. V roke g. dr. Jos. Hohnjecu, profesorju bogoslovja v Mariboru. Na podstavu § 4 zakona o družtvih, shodih in posvetih od 18. IX. 1931 se prepoveduje ustanovitev društva »Prosvetna zveza v Mariboru«. Razlogi: Vsi predlagatelji so bivši odborniki upravnega odbora »Prosvetne zveze v Mariboru«, ki je bila s tuk. odločbo II/2 No. 927/1 od 17. II. 1933 razpuščena radi prekoračenja statutarnega delokroga in ravnanja zoper državni red, prvi podpisnik pravil je bil celo predsednik te razpuščene Prosvetne zveze. Z ozirom na to je gotovo, da gre v konkretnem primeru za obnovitev razpuščene Prosvetne zveze, kar bi pomenilo izigranje razpusta ter se vsled tega ne more dovoliti ustanovitev novega društva. Zoper to odločbo je dopustna pritožba na ministrstvo za notranje posle; pritožbo, kolekovano s kolekom za 20 Din, je vložiti pri tuk. kraljevski banski upravi v roku 15 dni po dnevu prejema te odločbe. Vrača se en izvod neodobrenih pravil. Taksa Din 20.— za to odločbo je plačana in na spisu predpisno razveljavljena. Ban: Dr. Dinko Puc.« = Zoper odločbo bana se vložijo pritožba na ministrstvo za notranje posle.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Poslednje vesti.

Domače novice.

Imenovanje. G. knezoškof dr. Ivan Tomažič je imenoval g. dr. Vinca Močnika, bogoslovne-ga profesorja, in g. Antona Karo, špirituala v bogoslovju, za duhovna svetnika. Čestitamo!

Letošnji novomašniki iz lavantinske škofije. Camplin Ivan iz Bogojine, 14. VII. (nova sv. maša), pridigar Hauko Jožef, župnik. Jerman Rudolf iz Št. Ruperta na Dolenskem, 14. VII., pridigar Alojzij Košmerlj, stolni vikar in hon. profesor. Škraban Janjo iz Sobote, 14. VII., pridigar Šostarec Alojzij, kaplan. Voda Ivan od Sv. Urbana pri Ptujju, 14. VII., pridigar Poljanec Vinko, župnik na avstrijskem Koroškem. Gregor Janez iz Sobote, 28. VII., pridigar Bejek Janez, kaplan. Kolenc Ivan iz Turnišča, 21. VII., pridigar brat Franc, tajnik KA v Mariboru. Škafar Ivan iz Beltincev, 28. VII., pridigar Klekl Jožef, župnik v p. Zelko Ivan iz Črensovec, 14. VII., pridigar Bakan Štefan, župnik.

Dne 1. julija ob 8. uri so sprejemni izpiti za I. razred klasične gimnazije. Prošnje, kolekovane s 5 Din, je treba pravočasno vložiti. Priložiti je krstni list in šolski izkaz.

Blagoslovitev evharističnega križa. Na Petrovo popoldne ob dveh blagoslovijo pri Veliki Nedelji na prostoru blizu župne cerkve visok evharistični križ kot spomin na evharistični kongres v Ljubljani. Pridite!

Oficij za 1. julij, to so lekcije, smo že razposlali vsem preč. župnim uradom kot dodatek k prejšnjemu oficiju. Računa za to nismo priložili. Mašni formular se ni izpremenil. Kjer ga nimate v sprednjem delu misala, ga poiščite v oddelku po aliquibus locis. Mašnega formularja zato nismo tiskali. — Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zavarovanje KARITAS je oddelek Vzajemne zavarovalnice. KARITAS goji: 1. posmrtninsko, 2. dotno in 3. starostno zavarovanje. Zavarovanje KARITAS je vsakemu dostopno. Najmanjši mesečni prispevek je 5 Din. Zavarujejo se lahko samo zdrave osebe. Mesečni prispevki so stalno enaki, zavarovane vsote se izplačujejo v celoti. Jamstva je nad 60.000.000 Din. KARITAS goji le pravo, solidno zavarovanje. Ustanovljena je bila kot protiutež raznim samopomočem ter je kot taka dosegla sijajne uspehe. Samopomoči so po večini propadle, KARITAS pa se je tako razširila med našim ljudstvom, da je v resnici postalo pravo ljudsko zavarovanje. Če želite zadevnih pojasnil, se obrnite na: KARITAS, Maribor, Orožnova ulica 8.

Novi predsednik čehoslovaške poslanske zbornice Bradač, bivši vojni minister.

Hermes enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinjskega trg, vpisuje dnevno. Zahtevajte prospekte! 665

Dopisi.

Fram. V nedeljo dne 23. t. m. je umrl na Planici nagle smrti Janez Ledinek v 75. letu svojega življenja. Pokojni je bil mnogo let naročnik »Slovenskega gospodarja«, skrben in verem oče svoji družini. Naj v miru počiva, njegovi družini iskreno sožalje!

Letuš pri Braslovcah. Lepo slavnost, ki ne pride nikdar iz spomina, je obhajala v nedeljo dne 23. t. m. braslovška župnija. Blagoslovljen je bil nov evharistični križ v Letušu. Križ je visok 14 m, okrašen s 25 žarnicami, viden daleč na okoli, stoji na prijaznem hričeku, levo od Savinje. Les je daroval tukajšnji posestnik Anton Dobnik, postavili so ga pa Letušani. Ob mraku je prihitela množica od blizu in daleč in napolnila podružno cerkev, kjer so bile slovesne večernice. Nato se je razvila dolga procesija z gorečimi svečami in lampijoni in se pomikala proti križu. Domači gospod župnik nam je v krasnih besedah razložil pomen tega znamenja. Pevci so zapeli: »Kraljevo znamenje« in »Povsod Boga«. Kristus Kralj, vladaj in ohrani braslovsko župnijo, ki se je Tebi posvetila!

Sv. Florijan v Dolču. Na praznik sv. Petra in Pavla bi obhajal svoj 91letni god najstarejši faran, prevžitkar Peter Naveršnik, ki je pa umrl pred par meseci. Bil je naročnik »Slov. gospodarja« že čez 50 let, zato naj se ga sedaj spominja s par vrsticami. Pokojni se je rodil v župniji Št. Ilj pod Turjakom od zelo revnih, a pobožnih staršev, leta 1844. Osem let star je šel služiti za pastirja, kjer je preživel svoja mlada leta v veliki revščini. Svoje starše je zelo ljubil, zato mu je Bog dal srečo, da jih je pozneje lahko vzel k sebi. Priženil se je na lepo posestvo v Dolču leta 1879. Dobil je za ženo pridno, pobožno, 17letno dekle, katera mu je bila dobra žena in skrbna mati 11 otrokom, žena molitve in velika dobrotnica revežem. Njen edini brat je umrl kot bogoslovec II. letnika leta 1881. Svoje otroke sta vzgojila v strogo krščanskem duhu. Vsi so sedaj dobro prekrbljeni, ena hčerka in dve vnukinji so redovnice. Rajni je bil mož molitve in pravice. Zelo rad je čital dobre knjige in »Slovenskega gospodarja« je vedno težko pričakoval. Birmal ga je škof Slomšek, katerega se je vedno rad spominjal. Ker se ni sramoval svojih revnih staršev, je Bog obilno blagoslovil njega in vse njegove otroke. Bog njima bodi obilen in dober plačnik!

Sv. Rupert nad Laškim. Stiske in težave vedno rastejo tudi pri nas. Trobendolski premogovnik je s 1. junijem ustavil svoj obrat. Nad 80 rudarjev je zgubilo delo in zaslužek. Četudi je bil majhen zaslužek, neka pomoč je le bila v splošni stiski in pomanjkanju; sedaj je tudi ta šla! Govori se, da je finančna kriza podjetnike spravila v ta položaj. Trobendolski premog je priznalo eden najboljših v celi naši Jugoslaviji. — Pa ne samo delavca, tudi kmeti stiskajo vedno večje težave; majniška pozeba je napravila velikansko škodo zlasti na zgodnjem sadju; črešnje so uničene popolnoma, ravno tako orehi; hrušek letos sploh ni, jabolka so zelo dobro poakazala v cvetu; a vsled neugodnega vremena je cvetenje trajalo nad en mesec in sedaj je že razviti sad mnogo-kje popolnoma odpadel. Imamo še nekaj lesa, a če ga obdelaš za železniške prage ali v stavbeni les, se ti komaj plača vožnja, blago in delo moraš milijonskim prekupcem dati zastonj. Tudi naše gospodinjice se pritožujejo radi nizkih cen, ki jih imajo poljski pridelki,

Karl May:

Zaklad v Srebrnem jezeru.

(Dalje.)

»Tako blizu menda ne, da bi slišala, kaj se pogovarjajo! Dvomim, da bi nama uspelo —.«

»Vse bova slišala. Na bregu raste grmovje in trstičje, ki nudi dobro kritje.

Ce bi naju opazili, si drug drugemu pomagava!«

Šla sta do roba jase in zagledala trampe. Ob reki je mnogo komarjev, radi njih so menda trampi kurili. Nekje so stali njihovi konji, videti jih ni bilo, pa čulo se je zamolklo topotanje kopit. Komarji so jih mučili, nemirni so bili.

Legla sta in zlezla bliže, skrivajoč se za grmovjem. Skoraj nemogoče se je zdelo Blenterju, da bi se kdo neslišno preril skozi tako trstičje, ne da bi se majalo, pa Indijanec si je znal pomagati, izrezal si je pot in takó tiho je opravil, da niti drvar ni slišal šuma. In vmes je še pazil na njega in mu kolikormogoče olajšal plazenje.

Trampi so govorili glasno, na vsa usta, varne so se počutili.

Blenter je pogledal po njih in šepnil:

»Kateri je cornel?«

»Ni ga med njimi, odšel je.«

»Najbrž na poizvedovanje h kočī?«

»Mislim.«

»Tisti je bil, ki si ga zaklal?«

»Ne.«

»Saj ne veš! Tema je pri kočī, nisi mu videl v obraz.«

»Pretipal sem ga po obleki in spoznal, da ni cornel.«

»Sta le bila dva —. Tudi njega bi bila morala prijeti —.«

»Počakajva! Kmalu se bo vrnil.«

Trampi so se pogovarjali o vsem mogočem, samo o tem ne, kar bi ju bilo zanimalo. Končno je le rekel eden:

»Res radoveden sem, ali je cornel pravilno računal —. Kaka jeza, če so se rafterji že pobrali —! Z dolgimi nosovi bi zijali za njimi —. In s praznim žepom —!«

»Niso jo popihali! Še so ob reki in podirajo ali pa vsaj splave vežejo!« je trdil drugi.

»Si jih videl?«

»Drvarjev ne. Iverje je nanosila reka, polno jih je tamle v tolmunu. Sveže je, kvečjemu od včeraj ali od prejšnjega dne. Ni priplavalo od daleč.«

»Hm —! Če so res takó blizu, se jim moramo umakniti —. Utegnili bi nas najti —.

Pravzaprav z drvarji nimamo nobenega opravka, le Črni Tom nas briča in njegov denar.«

»Ki ga nikdar ne bomo videli!« je pripomnil tretji.

»Zakaj ne?«

»Mar menite, da drvarji ne bodo našli naših sledov, če se tudi umaknemo? Kjer tabori dvajset ljudi in dvajset konj, tam se dolgo ne vzravna trava! In če najdejo sledove, je pri kraju z našim načrtom.«

»Prav nič! Postrelili jih bomo enostavno.«

»Meniš, da se nam bodo kar takole pred cev postavili? Svetoval sem cornelu, kako naj naredi, pa me žal ni poslušal.

Prepričan sem, da nas zasledujejo. Uganili so, kdo je odnesel inženjerju njegov bowieknife z denarjem vred, za nami so jo udrli. Zmešali smo jim sicer sled in tudi konj niso tako kmalu dobili kakor mi, pa vsaj nekaj dni so hodili za nami. In kdo —? Kvečjemu samo tisti, ki se razumejo na zasledovanje, torej Old Firehand, Črni Tom in teta Droll.

To je dejstvo! In s tem dejstvom sem računal in po njem sestavil načrt, ki sem ga svetoval cornelu. Počakali bi bili v zasedi Črnega Toma in njegove spremljevalce, jim vzeli denar pa bi bili opravili. Tako sem svetoval, pa ni maral —.

Mesto tega smo jezdili sem gori in sedimo tule ob Black bear riverju pa ne vemo, ali bomo dobili denar ali ne —. In nazadnje se nam še utegne pripepiti, da nas najdejo —.

In da cornel nocoj leta po gozdu in išče rafterje, — tudi to je velika neumnost! Vprav na vrat nam jih bo spravil —! Saj bi lahko počakal do jutri in —.«

Umolknil je. Cornel se je pojavil med drevjem in prišel k ognju. Na obrazu mu je bilo videti, da ni dobre volje. Radovedno so ga gledali tovariši.

Vrgel je klobuk po tleh in zagodel:

»Slabe vesti vam prinašam, ljudje —! Nesreča nas zasleduje —.«

»Nesreča —? Kaj —? Kako —? Kje je Bruns —? Zakaj ni prišel s teboj?«

Vse križem so ga popraševali.

»Bruns —?« je dejal in sédel. »Bruns vobče ne pride več.«

Osupli so ga gledali.

»Ne pride več —? Ponesrečil se je —?«

»Mrtev je.«

»Vraga —! Mrtev —? Se je le ponesrečil —?«

»Seveda se je siromak ponesrečil! Nož se mu je zabodel v srce.«

Razburjeni so skočili pokonci.

»Kdo ga je —? Kako je bilo mogoče —? Zakaj ga nisi branil?«

Vsi hkrati so popraševali, da cornel niti do besede ni prišel.

»Mir, fantje!« je zapovedal. »Poslušajte!«

Utihnili so in cornel je pripovedoval:

»Računala sva, da so rafterji nekje gori ob reki, in se obrnila v tisto stran. Previdno sva se plazila in počasi. Stemnilo se je in še jih nisva našla. Vrnili bi se bil rad, pa Bruns ni hotel. Našla sva sledove, ko je bilo še svetlo, in posnela iz njih, da niso več daleč. Zato je Bruns silil, da pojdiva še dalje, navohala da jih bova, ker si radi komarjev gotovo kurijo.

In takó je tudi bilo. Navohala sva dim in skozi gozd se je svetilo, ogenj je gorel nekje na vrhu brega. Zlezla sva po pobočju in zagledala tabor. Rafterji imajo kočī in pred njo je gorel ogenj, okoli njega so sedeli, dvajset jih je, prav toliko kakor nas. Splazila sva se bliže, sam sem počenil v goščavi, Bruns pa je zlezal za hišo in prežal okoli ogla. Nisva še utegnila pošteno prisluškovati, ko sta prišla dva — ne rafterja, ampak — vsi vragi, tista Indijanca z Dogfisha!«

Trampi so se čudili, kar osupnili pa so, ko so čuli, kaj sta Indijanca pripovedovala drvarjem. Cornel je nadaljeval:

»Stari rdečkar je že kar izpočetka svaril, da je ogenj prevelik, razmetal ga je in obenem so govorili tiše. Komaj da sem razumel, kaj si pravijo. Kaj počenja Bruns, nisem videl. Nenadoma je rdečkar ogenj pogasil in takó tiho so govorili, da nisem nič več slišal. Položaj se mi je zdel sumljiv, najrajši bi se bil umaknil, posebej še, ker nisem več videl h kočī, kaj počenjajo rafterji.

Še sem ugibal, kaj bi storil, ko je odjeknil krik, takó strašen in grozen, da mi je prešinil mozeg in kosti. Ves prestrašen sem čakal in poslušal. Nič več se ni genilo. Zbal sem se za Bruns in se splazil h kočī. Taka tema je bila, da sem le tipaje našel pot. Zadel sem na človeško truplo, v luži krvi je ležalo. In otipal sem, da je Bruns —. Nekdo mu je sunil nož v hrbet in zadel naravnost v srce. Kar otrpnil sem.

Pa kaj bi naj bil storil —? Sam sem bil —. Izpraznil sem mu žepe, mu vzel samokres in nož in ga pustil. Opazil sem še, da so rafterji odšli v kočī, pa jo nemudoma pobrisal.

Umolknil je in tudi tovariši nekaj trenalkov niso zinili.

»Sedaj pa,« je dejal, »brž odtod!«

»Zakaj?«

(Dalje sledi.)

Naše cvetlice na Novi Zelandiji pri Avstraliji.

Po novozelanskem otočju v Velikem Oceanu uspeva rastlinstvo najbolj bujno. Razine cvetlice, katere so pri nas za okras oken ter gred, zrastejo v Novi Zelandiji v cela grmovja ter v visoka drevesa. Sobna lipa, ki doseže pri nas višino kvečjem 3 m, se požene v Novi Zelandiji 12 m visoko ter merijo njeni listi 70 cm v premeru. Naša neznamna vijolica postane tamkaj 10 m visok grm. Tulpa zraste v grm izredne velikosti. Solnčnica se povspne v višino 15 m. Rezeda, petunija, dalije, klinčki, marjetica in begonje so v N. Zelandiji cela drevesa.

Novo angleško sukno.

Angleške tkalnice so spravile v promet novo ter čudno sukno. Gre za tkanino iz steklenih niti, ki so opletene z volno, bombažem ali s svilo. Tkanina zgleda ravno tako kakor navadno sukno. Po zatrdilu strokovnjakov poseda nova iznajdba izborne lastnosti. Je trpežna, se ne zmečka in je neobčutljiva za madeže. Angleško časopisje prerokuje steklenemu suknu bodočnost.

Oddajna postaja za zdravniške nasvete.

V Boulogne v Franciji so zgradili radiooddajno postajo, ki pošilja zdravniške nasvete onim ladjam, ki nimajo svojega lastnega zdravnika na krovu. Kapitan ladje javi brezžičnim putem postaji znake bolezni in takoj mu sporočijo, kako se imenuje bolezen in katera zdravilna sredstva je treba rabiti.

Osel — znak zakonske zveze.

Pred 50 leti je obstajala na italijanskem otoku Sardinija navada, da so spremljali novoporočen par v slovesni procesiji na stanovanje. Za sprevedom je stopal slovesno okrašen osel, ki je veljal pri sardinskih zakoncih kot znak po-trpežljivosti.

Za polovično ceno dobijo

naročniki »Slovenskega gospodarja« sledeče knjižice:

- Zemljiška knjiga Din 5.— (2.50)
 Kako si sam izračunam davek Din 4.— (2.—)
 Zaščita kmetov v Jugoslaviji Din 5.— (2.50)
 Predpisi o cestah in prometu na cestah Din 14.— (7.—)
 Zakon o volitvah narodnih poslancev Din 8.— (4.—)
 O bolnišnicah in bolniških pristojbinah D 5.— (2.50).
 O zadnji knjigi imamo sledeče pismo: »Zahvaljujem se vam, da ste izdali to knjigo. Dosedaj sploh nismo vedeli, kake pravice imamo, kar se bolnišnic tiče. Koliko ljudi je brez potrebe že plačevalo visoke bolniške pristojbine. Tudi jaz sem jih. Sedaj sem dal pa Din 2.50, pa sem prihranil okrog 200 Din. Res je, najdražja je nevednost, zato objavite to pismo, da vsem priporočam knjižice, ki jih izdajate.«

Knjižice se naročajo pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

MALA OZNANILA

Trgovskega vajenca, poštenih kmečkih staršev, sprejemem takoj v trgovino na deželi. Vprašanja na S. Geratič, Sv. Lovrenc na P. — Istotam se sprejme tudi fant v živini. Plača dobra. Oglasijo se naj samo pridni, delazmožni fanti. 660

Iščem skrbno gospodinjico na obširno posestvo, starost do 40 let, tudi vdova brez otrok ni izključena. Naslov upravi lista. 669

Prodajam dve mali posesti. Cafnik, Zimica, Sv. Barbara v Slov. goricah. 671

Prodajam malo posestvo, 1 uro od Maribora. Plačilni pogoji lahki, naslov v upravi našega lista. 670

Posest. Dve zidani, dobro ohranjeni hiši s pritliklinami, stoječi v trgu Podčetrtek, in nekaj posestva se skupno ali tudi ločeno pod ugodnimi pogoji prodasta. Ponudbe na notarsko pisarno Kozje. 662

Da se v najem hiša, ospremljena z trgovskim inventarjem, v neposredni bližini cerkve, proti primerni najemnini. Interesenti se naj oglasijo na naslov: Majcen Vinko, posestnik, Polenšak. 659

Prodajam obsežno dobičkanosno kmetijo, letovišče ob tujskoprometni postojanki Pohorja. Poizvedbe na upravo lista pod oznako Planinka«. 661

Gepelj in mlatilnica, kompletno od 2—3000 Din oskrbim. Naslov v upravi lista. 668

Dobro ohranjen mlatilni stroj na ročni pogon je na prodaj. Pojasnila daje kaplanija v Ptuju. 567

Manufakturna in modna trgovina, industrija odev in perila

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica št. 15

naznanja ponovno znižanje cen vsemu manufakturnemu blagu.

Zaupajte, da kupite tu najcenejše. Sveže blago, poštna mera, nizke cene — za to Vam jamči dober glas trgovine. 640

Popravila ur in zlatnine izvrši točno z garancijo urar Ignac Jan, Maribor, v Gradu.

Čisti čebelni vosek kupuje tovarna J. Reich, Tezno pri Mariboru. 650

Franc Kacin, Domžale pri Ljubljani, dobavlja harmonije od 2200 Din, pianine od 10.000 Din. Popravila in uglašuje cerkvene orgle. Z-htevajte cenik! 570

Domačo pijačo, poceni in dobro s! napravi vsak samo z vodo, sladkorjem in Jablinom, ki ga dobavlja drogerija Kanc-Wolfram v Mariboru, Slovenska ulica. 621

Motorno kolo BM, dobro ohranjeno, na prodaj. Marini, Tržaška cesta, Maribor. 637

Pozor, posestniki! Kose najboljše, vsak komad garantiran, znamka Amerikan slip in Alpina, zagorsko apno za špricanje, posebno lepo, trboveljski cement, gospodarsko in poljsko orodje ter vso železnino kupite po zmeri, zelo znižani ceni v staroznani železnini **Andraschitz, Maribor, Koroška cesta**. Točna in solidna postrežba. 635

Kmetice! Najboljše zamenjate bučno, sončno seme in repico v tovarni olja v Mariboru, Taborska 7. 625

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Črni, r. z. z n. z., ki se bo vršil dne 14. julija 1935, ob pol 9. uri dopoldne v hranilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in pregledovalca računov. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1934. 3. Volitev načelstva in pregledovalca računov. 4. Sprememba pravil. 5. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob napovedanem času ne bi bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem kraju drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. — Načelstvo. 666

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom s 1. julijem otvoril v dosedanjih prostorih trgovine **Vinko Zorko, Sv. Benedikt v Slov. goricah**, svojo podružnico. Na zalogi bodem imel vedno vse kmetijske in specerijske potrebščine, železnino, manufakturno, klobuke, obleke itd. itd. — Potrudi se bom, da bom svoje cenjene odjemalce vedno postregel z dobrim in cenanim blagom ter se priporočam za cenjeni obisk. 664

Hrastelj Anton

trgovec

Sv. Lenart v Slov. goricah

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umeinosti prehranjevanja, ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg vsakega načina življenja pomagati, da se bolezen hitro premaga. Nočno znojenje in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter po opapnenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost te metode in jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in poštnine prosto

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega.

Pišite takoj

zadostuje tudi dopisnica, na naslov:

Zbiralnica za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin, S.O., Michaelkirchplatz 13. Abt. Z. 494.

Cirilova knjigarna

v Mariboru

nudi vedno najnovejšo knjiga.

Dr. Šanc: Stvoritelj svijeta, broš. Din 45.—

Vilko Mazi: Govorne motnje s posebnim ozirom na jecanje, broš. D 26.—
 Ramovš: Karta slovenskih narečij v priročni izdaji, Din 32.—

Drago Ulaga: Crawl-prsno in hrbtno plavanje, Din 16.—

P. Krizostom O. F. M.: Evhariistični cvetovi, otroške igrice Din 6.—

Jug: Praktični čebelar, najnovejša izdaja, broš. Din 40.—

G. J. Whyte-Melville: Gladiatorji, zgodovinski roman iz leta 70 po Kristusu, Cirilova knjižnica, zvez. V., V., VII., najnovejša izdaja, ki je pravkar izšla. I. del broš Din 12.—, II. del broš. Din 12.—, III. del broš. Din 12.—. Vsi trije deli v platno vezani Din 50.—.

OGLASI

v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gregorčičeva ulica št. 6, bo dne 10. julija 1935. — Efektna dražba od 9. do 12. ure dopoldne. Dragocenosti od 14. do 18. ure (popoldne).

Meziška dolina. Važno! Čitajte! Denar! Zasluzek! Za vsak kraj od Dravograda do Črne išče domača zavarovalnica zanesljive posredovalce za sklepanje ljudskih življenjskih zavarovanj. Pojasnila daje g. Oswald v Prevaljah. 634

Hranilne knjižice vseh hranilnic in bank ter vrednostne papirje prodate najbolje pri Bančno-kom. zavodu v Mariboru, Aleksandrova 40. Din 3.— znamk za odgovor. 637

Blago za zavese
po 4 Din 536
v TRPINOVEM BAZARU.

Važno za hišne posestnike in cerkveno-konkurenčne odbore.

Vse strelovodne naprave Vam preizkusi ter eventuelne napake popravi po konkurenčni ceni z 10letno pismeno garancijo

ANTON ROMIH

splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni oddelek za napeljevanje in preizkušnje strelovodov v **MARIBORU**, brzojav: Romih, klepar, Maribor.

Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. — Priporočam se tudi za vsa druga kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslani naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice.

GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

K R A J E V N I Z A S T O P N I K I V V S A K I F A R I !

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih. Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo utrpeli nikake škode, vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske rezerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov s premoženjem okrog 500.000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.